

Izhaja vsak četrtek in velja
a poštino vred ali v Mari-
boru s pošiljanjem na dom
za celo leto 32 Din, pol leta
18 Din, četrt leta 8 Din. Izven
Jugoslavije 64 Din. Naročnina
če poslje na upravnštvo
»Slov. Gospodarja« v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. —
List se določila do odpo-
vedi. Naročnina se plačuje
v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

25. številka.

Maribor, dne 23. junija 1927.

61. letnik.

Razpust narodne skupščine – nove volitve.

Kaj pa je tega treba bilo?! — tako bo vprašal mnogotri, ko čita naslov temu članku. To je sploh vprašanje, ki sedaj stoji v ospredju javnega zanimanja in javne razprave ne samo po Sloveniji, marveč po celi državi. Narodna skupščina 15. junija razpuščena, 2. nedeljo v septembru, t. j. 11. septembra nove volitve — zakaj?

Ni naša stvar, da razmišljamo o razlogih, ki so dovedli do tega, da je bila narodna skupščina, ki bi po zakonu morala živeti do leta 1929, predčasno položena v grob. Nekoliko smo se že navadili na to, da so narodne skupščine v naši državi kratkodobne ter da se jim nit življenga prereže prej, nego izteče do konca. Imeli smo volitve koncem leta 1920, potem 1923, potem 1925 in sedaj zopet. Vmes pa so še bile ter so zopet sedaj na vrsti občinske volitve in po zimi smo imeli volitve v oblastne skupščine. Torej prilike dovolj, da smo se navadili i na volitve i na volilne skrinjice, ki so izpočetka na nekatere čudno vplivale, ker se jim je zdelo, da proti volilcem iztegnejo svoje dolge, prazne vratove, kakov mlade lastovke svoje lačne, širokoodprtne kljune proti staršem.

Razmere v državi.

Pogostne volitve so dokaz, da razmere v državi niso dobro urejene, da niso stalne. Odgovornost za to pada na tiste stranke, ki so naprile naši državi sedanji pretirani centralizem. Vsled sedanje skoz in skoz centralistične državne ureditve se morajo vsa vprašanja pretresati in vse zadeve reševati v Beogradu. To so tako veliki, raznoliki in mnogostevilni posli, da jih ne more rešiti ne narodna skupščina, ne do konca centralizirana državna uprava. Sedanja Vukičevič-Marinkovičeva vlada obtožuje v svojem pismu na kralja, s katerim priporoča razpust narodne skupščine, naš dosedanji parlament, da ni rešil najpotrebejših zakonov, niti takih ne, ki jih predvideva ustava ter da je nesposoben za rešitev gospodarske krize, ki pritsika vse stanove in sloje v državi. Ne gre obtoževati in dolžiti samo zakonodajno oblast, ki je vsa centralizirana v Beogradu. Ako bi sedanja vlada bila objektivna (stvarna), bi morala poleg parlamenta ravnotaklo in še bolj obtožiti tudi upravno oblast, ki je vsa osredotočena v Beogradu. To je uprava, ki ima svoje oči uprte na Beograd in Srbijo veliko bolj kot na druge pokrajine v državi ter se je doslej odlikovala s popolno nesposobnostjo za rešitev gospodarske krize.

Krivda centralističnih strank.

Krivda za te prilike v državi pade na stranke, ki so glasovale za ustavo in na njej temeljujoče zakone, ki so ustvarile razmere v državi, kakršne so sedaj ter tudi niso odgovornost za gospodarsko propadanje ljudstva in poedinim slojev. Te stranke so: radikalna stranka, demokratska stranka in samostojna kmetijska stranka — seda-

nji slovenski Radičevci. Krivci se radi izgovarjajo drug na drugega, vsak se trudi, da bi krivo prevabil na druge ramne, in nobeden noče reči: »Jaz sem kriv!« Tako se je zgodilo, da je med temi tremi strankami (radikali, demokrati in Radičevci) nastal spor, ki je dnevno rastel in ki bi že o Božiču bil dovedel do razpusta parlamenta. Takrat se je Slovenski ljudski stranki še posrečilo rešiti parlament s tem, da je vstopila v Uzunovičevu vlado.

Da je sedaj prišlo do razpusta narodne skupščine, je poglaviti razlog v ostrih odnosajih med radikalno stranko in Davidovičevim demokratskim strankom. V Srbiji so razmere med poedinimi strankami že od nekdaj tako napete, da dostikrat postanejo naravnost srdite. Nemoralna (nepoštenost), korupcija, brezzakonitost itd.: to so ljubeznivosti, s katerimi se pristaši poedinim strank v Beogradu dnevno obkladajo. Ker ni moglo priti do zaželjene koalicije med radikali in Davidovičevimi demokrati, so poslancem zaprli duri parlamenta in razpisali nove volitve.

Samostalna demokratska stranka s priveskom.

Pribičevič-Žerjavova stranka je popolnoma potisnjena v kot. Obsojena je na ulogo Lazarja, ki čaka na drobnice, da bi mu padle v naročje. Kako se je nekdaj ta stranka šopirila! Sedla je na široko za vladno mizo, kakor da bi edina bila poklicana vladati in upravljati to državo, češ, da je ona edina in v prvi vrsti državotvorna. Svojo državotvornost je hotela dokazati s tem, da je svoje lastne brate ovajala in črnila v Beogradu, da niso dobri državljan. Lažima kratke noge, pa tudi vse denuncijacije (ovadbe) in očnitve. Bič, ki ga je ta stranka spletla za pristaše naše stranke, torej za ogromno večino slovenskega naroda, je spremenil imejitelja ter je postal orodje, s katerim je sedaj tepe na sama demokratska stranka. Slovensko ljudstvo je to stranko zavrglo, sedaj so jo tudi v Beogradu vrgli med staro, nerabno šaro. Ljudstvo bo pri volitvah poskrbelo za to, da bo ta stranka ostala brez mandata. Pri volitvah leta 1925 so samostalni demokratje dobili po enega poslance na Štajerskem in na Kranjskem, ker so bili na vladu in ker so jim bila na razpolago vsa sredstva, s katerimi so vršili pritisik in nasilje nad uradniki, nameščenci in sploh vsemi odvisnimi osebami. Ker so jim sedaj ta volilna sredstva odvzeta, bi radi ustvarili neko »napredno« fronto, ki bi imela glavni namen, da bi demokratske voditelje pri volitvah spravila »naprej«, to je do poslanških mandatov. To demokratsko »napredovanje« bi naj pomagali udejstviti naši socialisti, ki so se dozaj deloma udali v to ulogo, deloma pa odklanjajo namenjeni njim priganjaški posel. Za »napredno« fronto vršijo demokratski kolovodje nabor rekrutov tudi v nekdanji samostojni kmetijski stranki. O, ti kmetijski siromaki! Pred dvema letoma so morali slediti Radičevi trompeti, iz katere so se razlegali hrurnini in šumni seljački tuši. Sedaj pa bi naj plesali po gospodskih zvokih demokratske flavte. Kako bo potem »Kmetski list« imel široko polje zabavljanja proti pokvarjeni gospodi! In ravno v tem je največja slabost »napredne« fronte: preveč

gospode, pa nič ljudstva. Vsi bi radi prišli »naprej«: i Žerjav in Pucelj in Prepeluh itd., toda ni ljudstva, ni one »seljake mase«, ki bi jih spravila »naprej«. Za ta cilj bi moglo služiti tudi delavstvo, in zato so demokratični voditelji začeli ponekod že šariti s socialdemokratskimi kolovodji.

Stranka slovenskega ljudstva.

Vsi ti poskusi liberalne gospode bodo ostali brez uspeha. Med narodom vladu smisel in vnemamo samo za eno fronto in to je fronta slovenskega ljudstva: Slov. ljudska stranka. Naša stranka je od nekdaj stala na braniku slovenskega ljudstva, njegovih pravic, njegovih zahtev, njegovih koristil. Mi smo stranka slovenstva in zato smo tudi jugoslovanska stranka. Klub poslancev SLS v Beogradu po pravici nosi naslov »Jugoslovanski klub«. Naš program je slovenstvo: samouprava, samostojnost, avtonomija Slovenije. Od tega programa nismo nikdar odstopili ter tudi ne bomo. Za njega smo se borili, za njega smo delali, bodisi da je naša stranka bila v opoziciji, bodisi da je bila na vladu. In ravno takrat, ko je stranka bila na vladu, so naši poslanci vneto delovali za 1. točko našega programa: za samoupravo Slovenije. To kar so naši poslanci ona dva meseca, kar so bili na vladu, dosegli za idejo samouprave in za uresničenje te ideje po oddelkih in stopnjah: to presegla splošno pričakovanje. Ona dva meseca, ko je naša stranka sodelovala v vladu, je tudi dosegla začetno znižanje davkov, ki so jih Sloveniji naložile centralistične stranke, med njimi samostojni demokratje in kmetijski, zmanjšanje dajatev in olajšanje bremen. V tem oziru bi se bilo uspešno delovanje naših poslancev v Beogradu nadaljevalo, da ga ni preprečila nesloga centralističnih strank. Program SLS je v istini državni program, bodisi kar se tiče notranje državne preureditive na podlagi široke, istinete in krepke ljudske samouprave, bodisi kar se tiče socialnega in gospodarskega dela našega programa. Točke našega socialnega in gospodarskega programa je kot svoj program prevzela sedanja vlada, ki v svojem pismu na kralja povdaria široki obseg gospodarske krize v državi in nujnost smotrenega dela za gospodarsko povzdigo kmeta, delavca, obrtnika, trgovca in industrijalca.

Stranka takšnega programa in takšnega dela zasluži popolno zaupanje slovenskega ljudstva. To zaupanje ji je ljudstvo dokazalo pri dosedanjih volitvah ter ji bo še v večji meri dokazalo pri septembrskih volitvah. V nedeljo, 11. septembra, bo marširala skupna slovenska fronta. In ta fronta bo izvojevala veliko in sijajno zmago stranki slovenskega ljudstva: Slovenski ljudski stranki!

Navodila za volitve.

REKLAMACIJE.

Popravljanje volilnih imenikov za narodno skupščino.

Narodna supščina je razpuščena, volitve bodo dne 11. septembra 1927. Prvi predpogoji, da se na volitve dobro

Januš Golec:

Podzemeljske jame v obsotelskih krajih.

V knjigah in po časopisu se povdarda zasluženo, da je naša mila Slovenija na podzemeljskih jamah in krasotah ena najbogatejših pokrajini. Kljub dejstvu, da so nam ugrabiitali Italijani Postojno z bajno lepo jamo vred, imamo Slovenci še vedno največ podzemeljskih krasot in skoro vsako leto odkrijejo kako novo jamo. Resnica je tudi, da ima Kranjska mnogo več jamskih biserov nego Slovenska Štajerska. Od prevrata do danes so ljubitelji naravnih krasot odkrili tudi pri nas na Štajerskem več kapniških jam, ki so v ponos naši domovini.

V naslednjih vrstah bi rad opozoril moje rojake in raziskovalce jam na podzemeljske zanimivosti, katere sem si ogledal v dijaških letih in pozneje v krajih ob Soli in pod cesto proti trgu Kozje. Nikjer še nisem čital, da bi se bil kedotiknil kapnikov, katere je videti n. pr. v Gruski na Spodnjem Štajerskem.

Nekaj o jama v Gruski.

Ako se pelješ po okrajni cesti iz Podčetrcka v Kozje, boš zagledal nekaj kilometrov pred Kozjem s ceste globok prepad in tabla ob cesti te pouči, da se pravi temu kraju Gruska.

Ce pogledaš proti prepadu, slišiš pod seboj šumene slapa in izpod prepada ti prižoburi potok, ki goni kmalu za izvirskom mlinom.

Že na votlem bobnenju, ako se pelje z vozom, je spoznati, da morajo biti pod cesto prostori. Ravno pri Gruski se udira oni omenjeni prepad in so morali že enkrat preložiti okrajno cesto, a bo tudi ta v par letih izpodjena.

Gruska ni kaka vas, hiše nad prepadom in v dolinici pod njim so raztresene in prebivajo tamkaj revni ljudje, od katerih zna le malokateri, da je v Gruski več podzemeljskih jam.

Ko sem bil še dijak, sem kar gorel za Gruskine podzemeljske tajnosti, a me niso pustili doma samega na tako nevarna raziskovanja. Spremljati me se pa ni upal nikdo od domačinov, ker je razsirenil med mojimi rojaki preveč strašnih pravljic o gruskinih zmajih, kacak itd.

Leta 1904 je obiskal moj dom rojak Joža Klajnšek, ki je bil v Gradcu v tovarni za čevlje in hribolazec. Mož je bil

tedaj že bolj v letih in njega sem prosil tako dolgo, da mi je zasigural svoje osebno spremstvo v Grusko in njene podzemeljske votline. Ker je bil Joža že večkrat v kapniških jama, je naju opremil z lučjo, vrvmi ter palicami in podala sva se nekega poletnega dne takoj po kosišu na raziskovanja ob potoku, ki pride iz Gruske.

Cela dolinica ob potoku se je morala enkrat pogreniti, ker jo je izpodjedla voda in je tamkaj vse polno apnenca in že iz tega se da sklepati, da morajo biti nekje kapniške votline. Dolina se neha pri izviru potoka, ki pričnobi v slapu iz votline pod okrajno cesto. Slap je globok kakih 30 m. Ob suši je neznan, ob deževju privre iz votline cela reka, ki pada ob bobnenju in šumenu 30 m globoko in odteka voda v potoku.

Ko sva se priplazila nad slap, je bilo videti tam odprtino, ki je skrajna nizka, a se dvigne kmalu takoj visoko, da stopaš lahko po koncu. Iz votline puhti mrzel zrak in ob strani teče voda. V votline je mogoče le pri lepo suhem vremenu, ker sicer je cela luknja napolnjena z vodo.

Kakor hitro si se enkrat zravnal v jami, peljejo stranski hodniki na vse strani in od stropov te pozdravljajo kapniki, ki so mlajšega izvora in še vsi blatni in neprestano kaplja ob njih. Midva sva šla po glavnem hodniku, ob koga strani žubori voda in kmalu sva videla pred seboj precej obširen prostor, ki je napolnjen z vodo, ki tvori nekako podzemeljsko jezerce. S palicama sva skušala meriti globočino, a nisva dosegla dna. Voda je ledeno mrzla in po dolgem iskanju sva se prepričala, da jezerca ni mogoče obiti in dosegči nasprotno strani, kjer mora biti prava kapniška jama. Iz tega jezerca izvira oni že omenjeni potok. Ker nisva mogla naprej, sva se vrnila in raziskala okolico te jame. Na desno od slapa je še ena jama, manjša od te prve in gotovo tudi v zvezi s to glavno. V tej jami so veliki, a blatni kapniki.

Ravno nad slapom in sicer ob cesti je krčma in na levo od ceste je kolovoz, ki pelje v Grusko. Ob tem kolovozu je jama, ki je suha in hrani kapnike v vseh mogočih barvah. Leta 1904 sva zlezla midva s Klajnšekom z lakkoto v notranjost te jame, ko sem iskal leta 1918 dohod, sem zapazil, da se je skalovje nad vhodom stisnilo in bi bilo treba nekaj skal odstraniti. Ta jama mora biti dolga ter globoka in je brez vode.

Dalje od te jame ob kolovozu je luknja, v katero sva metalna kamnenje, ki je padalo dolgo ter globoko in štrbunk nilo ob koncu v vodo.

Ob mraku sva končala površni pregled Gruske in stola proti oni krčmi, da se pokrepčava.

Mimo gostilne je držal lojterski voziček in na tem stadijela spredaj dva moža in zadej eden s cesarsko kapo na glavi. Možje so se prepričali med seboj, saj nato je bilo sklepatisi iz kriljenja ter mahanja z rokami. Ko je bil voz ravno pri gostilni, je sunil eden spredaj sedečih moža s cesarsko kapo v hrbot, da je frknil z voza na cesto. Ko je priali na trdo, je zakolobaril prav na kvišku, voz je odstopal naprej, možkar se je pobiral med kletvami in grozil za lojtercami: »Ferdamani liberalci, pri volitvah boš že dobili po grbi in še tožil Vaju bom, ker sta me svinila z voza!«

Upravičeno razljeni je še robantil naprej in klical psička, ki je hotel dirjati dalje tik voza. Joža me je poučil, da je dolgin s cesarsko kapo kozjanski eksekutor Napolitnik, ki je v ožji zlahti s samim mariborskim gospodom Škofom.

Ko je izbruhal prvo jezo na cesti, je stopil za nama v krčmo in sedel k najuni pijači. Zdaj sva šele zvedela, da sta ga onadvina povabila na voz, med vožnjo so politizirali, ker so bile taisto jesen državoborbske volitve in med debato je prišlo do neprostovoljnega poleta z lojterskega vozička na trdo cesto.

Naju ni mogel stiščati v politično razpravo in je začel govoriti tudi on o jama v Gruski. Ker sva uvidela iz pričevanja, da je znano mož marsikaj, kar se skriva v teh votlinah, sva ga prosila, naj nama pokaže, kje ravno je on opazoval, kako se je vrtuljila voda v globočino in prišla potem na svetlo kot oni lepi slap v Gruski.

Šli smo ven in z nami tudi eksekutarjevo šekasto ščene, katerega je klical za »Fikska«. Stari mož je razkladal, da je bilo pred leti, ko je šel tod mimo po službenih opravilih. Kar s ceste je zapazil, da je tamle pred hribom na njivi veliko vode, ki odteka neznano kam. Stopil je do njive in res, ta je bila na sredini izdolbena in te izdolbini se je sukala voda in odtekala med glasnim ropotanjem ter bobnenjem nekam v globočino. Znal je natanko, da se je zgubljala voda pod zemljo in buknila izpod skal v Gruski kot slap in potok.

Med to razlagom smo dosegli ono njivo pred hribom. Na njivi smo videli prav razločno globoko izdolbino, ki se je zgubljala v precej široko luknjo brez vidnega dna. Očividno se je zbirala ob deževju tukaj voda in odtekala pod zemljo. Spustili smo se prav do one najgloboke

pripravimo, je, da z vso skrbnostjo izvršimo vse, kar doča volilni zakon.

Slovenska ljudska stranka poziva svoje zaupnike in voditelje krajevnih odborov, da skrbe predvsem, da bodo vsak naš pristaš vpisan v volilni imenik, da s tem dobi volilno pravico. Tozadevna določila zakona so sicer že na splošno znana, toda radi varnosti jih ponavljamo.

Kdo ima pravico voliti?

Vsek, ki je vpisan v volilni imenik. Zato naj krajevni zaupniki SLS poskrbe, da bodo vsi somišljeniki naše stranke, ki so: 1. šest mesecev nastanjeni v občini, 2. ki so do dne 15. junija 1927 dovršili 21. leto in so naši državljanji, v volilnem imeniku. Uradniki, duhovniki in vsi javni načelniki pa se morajo vpisati v volilni imenik takoj, ko se preselijo v občino, kjer opravljajo svojo službo. Fantje, ki so odstuhili svoj škaderski rok, se vpisijo takoj, ko odslužijo, v tisti občini, v kateri so prebivali pred odhodom v vojaško službovanje.

Volilne pravice pa nimajo: 1. Tisti, ki so obsojeni na ječo; 2. ki so obsojeni na izgubo državljanke časti, dokler traja ta kazenski postopek; 3. tisti, ki so v konkursu; 4. tisti, ki so pod skrbstvom.

Kako vložim reklamacijo?

Reklamacije se bodo smeles vlagati za te volitve večno še do 30. junija 1927. Toda ne odlašati! Takoj ta den naj gre naš zaupnik k občinskemu uradu in naj preglede in prepise volilni imenik. Krajevni odbor SLS naj ugotovi, kateri volilci SLS so izpuščeni in kateri nasprotniki so neupravičeno vpisani. Reklamacije vložite potem čimprej. To že iz razloga, da jo lahko ponovite, če vam prvo občinski urad iz kakega razloga vrne, pa je mogoče napako takoj popraviti.

Popravek volilnega imenika se zahteva pismeno ali ustmeno pri občinskem uradu. Zahteva je kolegov in taks prosta. Priložiti pa je treba pravnovejjavne javne listine kot dokaz za upravičenost zahtevanega popravka. Zahtevi za vpis je treba priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovnico, 3. potrdilo občinskega ali policijskega urada, da dotični biva že nad šest mesecev v občini. Javni uradniki morajo mesto občinskega potrdila o bivanju priložiti izvirnik ali overovljen prepis odloka, s katerim so bili imenovani na službovanje v dotično občino. »Vojnička isprava« potrjuje državljanstvo in rojstne podatke. Mesto navedenih listin se sme priložiti tudi nadomestna potrdila, ki jih navajamo spodaj v podrobnejšem navodilu. Druge listine pa ne veljajo kot priloge.

Pismene reklamacije mora podpisati kakšen volilec, ne kako društvo in tudi ne kaka organizacija, n. pr. krajevni volilni odbor SLS.

Rešitev reklamacije.

Vsako zahtevo popravka volilnega imenika mora obč. urad rešiti v petih dneh. Če kdo v petih dneh ne dobi rešitve, naj smatra, da je občinski urad njegovo zahtevo odložil. Dotični naj se takoj šesti dan pritoži na okrožno sodišče v Mariboru (Celju), župana pa vsled slabega poslovanja naznani okrajnemu glavarstvu. Prepis naznani naj pošlje vsak glavnemu tajništvu SLS, da bomo s takimi sposodi po potrebi obračunali ob ugodni priliki. Opozorjam, da so vse oblasti dolžne izdati brezplačno potrebne listine za reklamacije najkasneje v 24 urah. Kjer bi naleteli na tozadevne težave in nagajanja, obvestite o tem glavno tajništvo SLS.

Župani.

Kot ljudski zastopniki so župani dolžni pri popravah volilnega imenika svojim občanom pomagati z nasveti in v

podrsnilo, popeljalo se je v globino in izginilo. Slišati je še bilo glasen: čun! ko je prijetel na dno in nato vse tiho.

Kar ostrmeli smo vsi trije, tako nas je iznenadil ta prizor na izginulega psa, ki je padel bogzna kam in ga ne bo več na svetlo.

Stari Napotnik je bil žalosten radi psička, ki ga je pospremljal že 13 let vsaki dan in sedaj je pa utonil.

Po kratkem posvetu smo krenili vsi trije nazaj v Grusko nad slap in v jamo. Prišli smo do jezerca. Kakor hitro so posvetili prvi žarki luči preko vode, je zavilil in zalajal na drugi strani pes. Eksekutorjev Fiks je bil tamkaj in je čakal na rešitev. Klicali smo ga, da bi ga zvabili v vodo, a vse zastonj. On ni hotel do nas, mi nismo mogli do njega in smo odšli iz jame brez pseta.

Še tri dni zatem je hodil Napotnik klicat Fiksla, ki se mu je oglašal s prosečim civiljenjem, četrti dan se ni oglasil več ter poginil od gladu.

Zalostna smrt eksekutorjevega Fiksla nam je dokazala, da sta jama in ona luknja na njivi pred hribom v najoziji zvez in mora biti nekje med hribom ter prepadom v Gruski prav velika in gotovo tudi lepa kapniška jama.

Od tedaj naprej nisem več obiskal teh jam, a sem prepričan, da je ostalo še vse, kakor sem videl leta 1904.

Jama na hribu.

Med vojno leta 1918, ko sem se mudil po odpustu iz vojaške službe na domu, sem slišal pripovedovati starejše, da je na hribu nad našo domačijo v takozvanem Palovcu čudovita podzemeljska jama. Marsikdo je znal pripovedovati o čarih teh bajnih prostorov, a prav nikomur ni bilo znano, kje bi naj bil uhod. Govorilo se je, da je ta jama v zvezi z onimi v Gruski in skriva pred javnostjo naravna čudesa.

Ko je bil zopet pri nas hribolazec stari Joža, sva sklenila, da poiščeva to votilino, ker mora biti nekje v Palovcu, ker sicer bi ne bile nastale med narodom govorice o njeni vsebini.

Opremljena z dolgo vrvjo, lučjo ter palicama sva jo urezala v Palovec in poizvedovala tamkaj, kje približno bi se naj skrival ta podzemeljski čar. Zvabila sva seboj Paloškega Toneta, kateremu so bile znane vse lisičje ter jazbečeve luknje, o kapnikih je samo slišal, videl ničesar, čeravno je že precej v letih. Tavali smo sem ter tja po Paloškem bukovko-kostanjevem gozdu. Apnencu je bilo dovolj, tudi onih izdolbin, ki pričajo o jama, precej. Preiskali smo vsa ta dupla, vsa so bila brez uhoda. Pri preiskovanju sem stopil čisto slučajno blizu neznanega grmičja.

vsakem oziru skrbeli, da bodo vsi upravičenci vpisani. V občinah z več volišči je treba volilne imenike deliti in jih priprediti za vsako volišče posebej. Ne pozabite vpisati popravke v vse dele tako deljenega volilnega imenika.

Podrobna navodila za reklamacije.

Da ne bodo naši zaupniki z reklamacijami imeli sitnosti in težave, objavljamo še sledeča navodila, ki naj jih zaupniki shranijo in poučo o njih vse člane krajevnih volilnih odborov SLS.

1. Volilni imeniki morajo biti stalno razpoloženi v občinskem uradu. Vsakdo ima pravico po stavku 2 člena 5 zakona o volilnih imenikih št. 183 »Uradnega lista« štev. 67-22, volilni imenik pregledati, prepisati zase, bodisi za drugega in zahtevati njegov popravek.

2. Ravnno tako ima pravico vedno vsakdo vlagati reklamacijo zase ali za drugega. Reklamacijo je vložiti pri občinskem uradu ustno na zapisnik ali pismeno.

3. Reklamacijo je napraviti za vsakega volilca posebej.

4. Ako nima rojstnega ali krstnega lista in je nabava otežkočena, oziroma onemogočena o pravem času, zadostuje tudi druga od pristojnega oblastva temeljem rojstnega lista izdana listina, kakov: šolsko izpričevalo, poselska in delavska knjižica ali vojaški dokument, iz katerega so razvidni rojstni podatki, ki so se morali brezvonomno ugotoviti pri izdaji take listine na podlagi krstne matice.

5. Namesto domovinskega lista zadostuje tudi poselska knjižica ali potrdilo pristojnega političnega oblastva, da je reklamirana oseba državljan SHS, odnosno Sloven po narodnosti in jeziku. Enako zadostuje za izkazilo glede rojstnih podatkov in državljanstva, ako se predloži opejska listina ali izkazilo o vojaškem službovanju v kraljevini SHS. Da je volilec Sloven po narodnosti in jeziku, zadostuje nje gov pravilni potni list, vidiran od tukajšnjega političnega oblastva, v kolikor je iz njega razvidna ta okolnost, sicer pa potrdilo politične oblasti, policijskega ravnateljstva ali okrajnega glavarstva.

6. V zadevi popravkov krstnih imen, oziroma priimkov, bivališča itd. je obsebi umevno, da se mora postopati prav tako, kakor pri sestavi reklamacije za vpis ali izbris ter se morajo priložiti tudi potrebna izkazila pristojni oblasti.

7. Poslovanje o vsaki reklamaciji pri občinskem uradu je po členu 8-10 zakona o volilnih imenikih štev. 184, »Uradni list« št. 67-22, sledi: Pri vsakem občinskem uradu sta poleg župana dolžena od občinskega sveta še dva člana, kateri skupno tvorijo reklamacijosko komisijo pri občinskem uradu. Ti člani vzamejo vsako zahtevo popravka s prilogami v pretres in jo rešijo v obliki zapisnika tekom petih dni. Zapisnik je kratek in naj se napiše na hrbot reklamacije, kakor je razvidno v spodnjem obrazcu.

Izdajo sklepa reklamacijoske komisije vroči občinski urad vlagatelju reklamacije in prizadetemu volilecu. Ko preteče po vročitvi tri dni, predloži občinski urad z dopisom, kakov je razviden v dolnjem obrazcu na hrbot reklamacijoske sklepa, s katerim je reklamacijo rešil, vročilnicu in reklamacijo, kratko celoten spis z vsemi prilogami prvo stopnemu sodišču v poslovanje. Ko sodišče odobri predloženi sklep, še potem sme občinski urad vpisati zahtevano spremembu v volilni imenik.

Obrazec za reklamacijo za vpis.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Zazdelo se mi je, da mi puhti pri poletni vročini iz grmovja izvanredni hlad. Začel sem se ozirati na okrog, mrzli puh mi bil domneva, tudi Paloški Tona in stari Joža sta potrdila občutek blagodejne hladnosti. Napravil sem le par korakov v grmovje in pogled mi je obvilen na neznatni odprtini v skalo iz apnenca, iz katere je vrel v solnčno popolne hlad. Odstranil sem dračje, s katerim je bila deloma zadelana luknja in mene je pozdravil uhod v ono bajno podzemeljsko jamo, o kateri so krožile vse mogoče pravljice cela desetletja.

Hribolazeca Jožeta sva privezala na vrv in on je moral kot prvi v odprtino, da razrešimo uganko z jamo in njenimi krasotami. Spuščala sva ga počasi in naravnost v globino, dokler ni zakričal, da stoji na trdih, kamenitih tleh. Ko je prišel luč, je nama zavpil, da se mu zdi, kakor bi stal v najlepši cerkvi in od vseh strani ga pozdravljajo ter vabijo kapniku v vseh velikostih.

Pritrdila sva vrv za drevo in kmalu smo stali vsi trije v jami, ki je skraja suha in prenapolnjena s kapnikami vseh oblik ter kristalno čistih barv. Jama je velika, prostorna, lahko greš vedno stoje, pač pa pelje vedno bolj navzdol. Nekaj časa smo hodili, ko smo dospeli na rob globokega prepada. Na dnu je bilo slišati žuborenje vode – znamenje: jama se gotovo za prepadom nadaljuje bogzna kam. Celi zgornji del smo temeljito pregledali in Paloški Tona se ni mogel načuditi krasoti, ki jo je ustvarila narava na vrhu hriba v sredini gozda in to tekom tisoč- in tisočletij.

V prepad se nismo spuščali, ker je bilo pregloboko in sva bila dva preslabotna, da bi držala s sigurnostjo enega pri spuščanju v globine.

Za spomin na ta obisk smo vzeli vsak nekaj kapnikov in radi deklaracijske dobe pozneje nisem prišel do tega, da bi bil pregledal v večji družbi to podzemeljsko jamo v Paloškem gozdu tudi pod prepadom.

Stari Palošek še krepko živi in zna natančno, kje je uhod in kako daleč smo se upali prvič leta 1918.

— — —
Zupanstvo v . . . , dne . . .

Zglaši se . . . (stan, bivališče, hišna štev.) in pravi: Jaz misem vpisan v volilni imenik za volitve v narodno skupščino. Prilagam potrdilo župnega urada (rojstni list, krstni list), da sem star nad 21 let, potrdilo obč. urada, da sem pristojen v to občino (domovnico, iz katere je razvidno, da sem pristojen v občino . . . , opcijsko listino, potrdilo pristojnega političnega oblastva, da sem državljan SHS, potni list, vidiran od tuzemskega političnega oblastva, da sem Sloven po plemenu in po jeziku).

Z ozirom na to predlagam, da se me vpiše v volilni imenik za volitve v narodno skupščino.

Podpis župana in tajnika.

Podpis stranke.

Pečat.

Štev. vlož. zap.:

Županstvo v . . .

Predstojeca reklamacija se osvoji (ali pa, ako ni pravilna: se zavrne: tu se navede vzrok zavrnitve, n. pr., ker ni priloženo izkazilo starosti, izkazilo državljanstva, ali vsled drugega pogreška).

V . . . , dne . . .

Podpis članov reklamacijoske komisije in župana.

Pečat.

Se predloži deželnemu sodišču v Ljubljani v poslovjanje.

Županstvo v . . . , dne . . .

Podpis župana.

Pečat.

Obrazec za izbris iz volilnega imenika.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Županstvo v . . . , dne . . .

Podpis župana in tajnika.

Pečat.

Obrazec za potrdilo župnega urada.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

Anton Poženel, zakonski sin Matevža Poženel in Ivane, rojene Kristan, je bil rojen v . . . dne . . . leta . . .

Župni urad v . . . dne . . .

Podpis župnika.

Pečat.

Obrazec za potrdilo županstva.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

N. N. (poklic, bivališče in hišna štev.), stanuje v tej občini stalno že nad šest mesecev in je pristojen v občino . . . glasom podatkov in tuuradne matice.

Županstvo v

skupine radikalne stranke sporazumele in še složno na volitve. Končna odločitev pade v kratkem na zborovanju glavnega odbora.

Naša stranka in sedanji položaj. Naša stranka je bila letos dva meseca v vladi in je napravila velik delovni program, ki bi olajšal bremena našim kmetovalcem in rešil posebno Slovenijo gospodarske propasti. Zato je bila naša stranka na tem stališču, da se naj dela takoj za izboljšanje gospodarskih razmer. Ako pa je sedaj postavljena pred volitve, se teh tudi ne boji, saj je v dveh mesecih pokazala, kaj je dosegla. Naša stranka mora in bo vsaj tako močna zopet prišla iz volitev in Beograd, kjer jo čaka odlično delo in sodelovanje v vladi in vodstvu usode naše države in našega naroda.

Kralj v Beogradu. Kralj Aleksander se je pripeljal iz kopalnišča Topole v Beograd, kjer je sprejet ministrskega predsednika v avdijenci. Vsled prevelike vročine, ki vlaže sedaj v Beogradu, pa je takoj zopet odpotoval.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Dr. Korošec na Bolgarskem. Naš voditelj dr. Korošec je takoj po razpustu narodne skupščine odpotoval na Bolgarsko, da je stopil tam v stik s politiki. Bil je sprejet tudi pri bolgarskem kralju Borisu. Vse bolgarsko časopisje ga je iskreno pozdravljalo kot velikega Jugoslovana, moža, ki ga je dala Slovenija Balkanu, da ga čim bolj zbliza z Evropo. Iz Bolgarske se vrne naš voditelj dr. Korošec v Slovenijo, kjer bo prisostvoval izvršitvi volilnih predpripriprav. Naš mogočna strankina organizacija mu bo tudi še vnaprej opora za njegovo veliko delo.

Naš spor z Albanijo je še nerešen. Meja je zaprta za vsak promet. Velesile so sicer posredovale v Tirani, ali je videti, da brez uspeha. O sporu bo sodilo Društvo narodov. Italiji, ki ima pri celi stvari svoje prste vmes, seveda to ni ljubo.

Rusija in Poljska sta si še vedno v hudem sporu radi tega, ker je bil ustreljen ruski poslanik na Poljskem. Upati pa je, da začasno ne pride do kakega krvavega obračunavanja.

Rusija v krvi. Boljševiki so napravili nove preiskave in baje dognali nove zarote in našli nove ovaduhe ter zopet veliko število istih dali pomoriti. Ta njihov nastop nikakor ni pridobil Rusiji priateljev in sovjetska vlada se je pokazala zopet v svoji prvotni krvolocnosti.

Anglija je osamljena v nastopu zoper Rusijo. Nobe nemu narodu v Evropi se danes ne ljubi, da bi podpiral spor med Anglijo in Rusijo in morda še pripomogel, da bi čimpreje prišlo do krvave zopet velike evropske vojske. V mestu Ženevi v Švici so se zbrali zunanjji ministri večjih evropskih držav, kjer so sklenili, naj se spor ne poostroe. Nemčija in Francija sta pri tem veliko pripomogli.

Politični položaj na Rumunskem ni ravno rožnati. — Vlada, ki je bila postavljena pred desetimi dnevi, je že zopet v demisiji. Tam se preveč vtikajo generali v politiko. General Avaresku je sicer po številu poslancev, ki si jih je znal »pridobiti« pri zadnjih volitvah, številčno močen, a njegovi neuspehi posebno v zunanjih politiki so mu spodnesli tla. Zavozil ga je, da se je dogovoril z Italijo in s tem z Jugoslavijo stopil v bolj hladno razmerje. Italija pa mu je to »povrnila«, da je proti Rumuniji napravila zvezo tudi z Madžarsko. In takoj je bilo treba spremeniti smer zunajne politike zopet k Jugoslaviji. Padel je kot vodja državne usode. Že je nameraval napraviti po Mussolinijevem načinu, da bi z vojaki osvojil Bukarešto in zavladal z vojaško silo nad mestom in državo. Ali vlada mu te je pre-

prečila. Vendar pa je vlada tako slabotna, da bo zopet v kratkem izmenjena in bodo najbrž volitve.

Usoda ruskih beguncev je sicer težka in je prav, ako se je ravno v slovanskih državah nudilo beguncem gospodljubje, tako na Češkem kot še posebno v Jugoslaviji. Vendar pa se pečajo razna društva beguncev z načrtom, da rešita ti gostoljubni državi velikih bremen ter da se izvrši smotreno naseljevanje ruskih beguncev v Južni Ameriki.

Italijo je strah! Vse italijsko časopisje obširno piše o vplivu Rusije na Balkanu. Pišejo, da gre kar po treh potih: skozi Turško, preko Nemčije in preko Beograda samega. Posebno je opaziti, da je začela Rusija opuščati netenje spora med Bolgarsko in Jugoslavijo. Če se ti dve državi zblizata, tako pišejo laški listi, potem je pričakovati močno slovansko državo na Balkanu. E, se je pa Mussolini malo zmotil, ko je hotel vse države-sosedje nahujskati zoper Jugoslavijo, ki bi jo potem kar pohrustal.

Na Kitajskem še ne bo konca! Čangtsolin se je v severni Kitajski zopet utrdil, ker se mu je posrečilo plačane vojake pomiriti in složiti. Na Kitajskem so le plačani vojaki, ki pa znajo tudi štrajkati, če niso ravno zadovoljni. Seve je taka vojska bolj igrača v primeri s pravo vojsko, kakršna je bila v Evropi. Pa kljub temu je nevarnost posameznih velika. Najhujša pa je negotovost, ko se čete preganjajo po celih pokrajinah in ni nikjer prave oblasti in reda.

Preganjanje katolikov v Mehiki. V mestu Tebuca je bil mlad katoličan pribit na križ in na njem ustreljen. — V mestu Qualdararu so nekega duhovnika polili s petrom in začiali. — V mestu Mexico so vrgli v ječo 17 duhovnikov. Od tam so jih peljali k izkopanemu grobu, jih stojče ob grobu obstreljevali in nato na pol žive pokopali. Pri strašnem prizoru je eden grobarjev zblaznel. To so uradni podatki in naši liberalci so lahko ponosni na svoje bratce v Mehiki.

Da bomo nasprotnike poznali.

Radičevci delijo — »gorke«.

V svojem listu v zadnji številki so radičevci zavihali rokave in si domišljajo, da so prisolili nekaj »gorkih«. Teh gorkih je bila deležna zopet »pokvarjena gospoda«, a posebje še »šolana gospoda«. Tako zelo se motijo radičevci, če misljijo, da bo kmet res tako nespameten ter bo začel boj zopet vse druge, ki niso kmetje, da bo začel boj ravno zopet tiste, ki jih je z lastnimi žulji spravil do boljšega stanu, zato, da mu bo od tam pomagal. Če to drži, kar »Kmetijski list« piše, potem bi kmečki sin sploh več v šolo ne smel, da ne postane »pokvarjena gospoda«. Kaj je namen tega radičevskega dela? Nič drugega, kot napraviti zdražbo med kmety in — duhovniki, ker itak kmet z drugim inteligenptom pride malo v stik, k večjemu kadar so volitve in bi radi nekateri, ki pa so le za časa volitev »kmetje«, postali poslanci. V ta boj vodi kmet ne kmet, ampak — uradnik socialist Prepeluh, ki spada kot »kmetski« voditelj tudi med gospoda. Naš kmet pa uradnike pozna, prav posebno še take, ki so že vse poskusili, končno pa stopili v Radičeve službo in postali njegovi priganjači v Sloveniji.

Izplačajte nagrade!

Radičevci razpisujejo znamenite nagrade, kar po 10 tisoč Din za eno vprašanje in pet naenkrat so jih razpisali, češ, da vera ni v nevarnosti. Stavi pa seveda vprašanja, na katera misli, da se ne bo dalo odgovoriti. Toda naj dovolijo gospodje od radičevske garde v Sloveniji, da jim damo odgovor:

Poročila S. L. S.

V Selnicu ob Dravi se je v nedeljo, dne 19. t. m., vršil shod SLS. Bil je dobro obiskan. Navzoči so bili župani domače in sosednjih župnij. Govoril je narodni posланec Fr. Žebot o političnem in gospodarskem položaju. O oblastni skupščini pa je govoril oblastni poslanec Martin Kores. Shodu je predsedoval župan občine Slemen g. Ivan Urbas. Zborovalci, med njimi več mož, ki so bili dosedaj pristaši drugih strank, so se izjavili za SLS. Demokratom in samostojnem ljudje obračajo hrbet.

Shod Slovenske ljudske stranke pri Zg. Sv. Kungoti. Prihodno nedeljo, dne 26. junija, po božji službi (ob pol 11. uri) se vrši shod Slovenske ljudske stranke in sicer pod milim nebom pri cerkvi. Govorijo: narodni poslanec Žebot, oblastni poslanci dr. Veble, Supanič in Šerbinsek. Vabimo domačine in sosedje!

Shod SLS v Marenbergu. V nedeljo, dne 26. junija, po sv. maši ob pol 11. uri dopoldne se vrši shod SLS v Marenbergu v gostilni Bruderman. Govorijo poslanci Vlado Pušenjak, Kugovnik in drugi. Pričakuje se prav obilna udeležba!

Shod SLS v Sv. Lenartu nad Laškim se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m., na katerega je prišel poročat oblastni poslanec g. Deželak. V svojem govoru je orisal delo naše stranke v dobrobit kmeta, v kolikor se je to sploh dalo. Ljudstvo je vzelero poročilo z velikim zanimanjem na znanje s sklepom, da pri volitvah v občinski odbor odda glasove stranki, ki vodi boj za zboljšanje razmer v državi. Govornik je tudi bičal neznačajnost g. župana, ki je, ko je dobil enkrat zaupanje od volilcev naše stranke, storil maledž za sebe, namreč da je uskočil k SKS, ne da bi odložil častno mesto župana. Sodbo mora in bo izreklo naše ljudstvo. Naj ne bo nobenega našega pristaša dne 26. junija, ki bi reklo: brez mene bodo že tudi opravili!

Naša društva.

Okrožnica prosvetnim društvom in prijateljem kršč. prosvetne. Dne 10. julija t. l. se vrši dinarski dan za nabavo dobrih knjig našim Prekmurcem. Vneti naši agitatorji in agitorkorice bodo šli od hiše do hiše in od vsakega pobiralni knjige ali pa vsaj mali prispevek 1 Din za knjige prekmurskim Slovencem. — Slovenci! Pred kratkim smo obhajali triumf naše narodne zavednosti, desetletnico majniške deklaracije, najlepšega in največjega dokumenta iz naše slo-

venske zgodovine. Majniška deklaracija pa nam ne sme biti lep spomin junaštva naših žen in deklet, ki so požrtvovalno čuvale slovenski dom in grudo ter naših junakov, ki so umirali na bojnem polju, temveč nam mora biti plovodito seme za vedno nova dejanja narodne zavednosti in požrtvovalnosti. Vedno bodrilo nam mora biti, da čuvamo dedičino majniške deklaracije, naš mili slovenski narod, njegov jezik in knjigo. — Naši slovenski bratje v Slovenki krajini, ki so se po dolgih letih zopet tesno priključili materi Sloveniji, nimajo najpotrebnnejših stvari, s katerimi bi mogli gojiti slovenski jezik in se navduševati za slovensko pesem, slovenske knjige. Prekmurski Slovenci nas kličejo na pomoč in prosijo, da jim damo svoj biser, slovensko knjigo in jim pomagamo, da si ustanovijo knjižnice po župnjah, da se bodo z nami radovali in z nami vžigali svoja srca za ljubezen do slovenske domovine in naše mire materinščine. — Slovenci in Slovene! Naša sveta narodna dolžnost je, da jim ponudimo roko na pomoč in s tem tudi dejansko izvršimo oporočno majniško deklaracijo med našimi najmlajšimi brati v Slovenki krajini. Dne 10. julija vsi na delo! Ako ne moreš nabiralcu darovati knjige, seži v žep in mu daruj dinar. Dokazal boš s tem, da še danes živi v slehernem Slovencu isti živi duh požrtvovalnosti, ki je pred desetimi leti porobil majniško deklaracijo. Dne 10. julija darujmo vsi za Prekmurje! — Pred godom naših prvih slovanskih prosvetiteljev sv. Cirila in Metoda, naj se v društvenih vrši dne 3. julija t. l. javno predavanje o zgodovini in geografiji Prekmurja, odnosno o prekmurskem prebivalstvu. Za predavanja nudita bogato gradio knjige: »Slovenska Štajerska in Prekmurje«, zgodovinski opis, spisal profesor dr. Fran Kovačič, ter dr. M. Slavičeva knjiga »Prekmurje«. — Prosvetna zveza v Mariboru.

Spored slovesne posvetitve katoliških organizacij v župniji Matere Milosti presv. Srcu Jezusovemu. V petek, 24. in v soboto, 25. junija, zjutraj ob pol šestih in zvečer ob osmih slavnostni govor. Pred in po govorih sv. spoved. V nedeljo, 26. junija, ob pol šestih zjutraj skupno sv. obhajilo; ob šestih sv. maša za vse društvenike in govor. Popoldne do dveh zbiranje vseh društev z zastavami na vrtu Omladinskega doma, Cvetična ulica 28. Ob četrtek na tri odhod v cerkev. Ob pol treh blagoslavitve kipa Srca Jezusovega, sklepni govor, litanijski Srca Jezusovega, slovenske posvetitve in zahvalna pesem. Ob četrtem uri slavnostna akademija v poslavno presv. Srcu Jezusovega v dvorani »Union«.

Sv. Križ pri Mariboru. V nedeljo, 12. junija smo imeli v svoji sredini drage goste, člane Ljudskega odbora in pevskega društva Maribor. Naši ljudje ne bodo zlahko pozabili neverjetnih Škripev, iz katerih se je končno izmotil gibčni Maks, ko je misil, da se

1. Državna oblast je že odpravila obvezno udeležbo pri šolskih sv. mašah. Katehet ne sme učenca kaznovati, če ni hotel k sv. maši. — Prvih 10.000 Din nakažite takoj!

2. Državna oblast je prepovedala še več kot navaden cerkven obred, ona se je vtaknila celo tako daleč, da z znamenim kancelparagrafom hoče celo določati in omejevati snov pridigovanja. — Torej drugih 10.000 Din plačajte!

3. Oroznički ne odvračajo ljudi z bajonetni od cerkve, pač pa to delajo razni liberalni demokrati in radičevski politični oroznički in njihovi listi, ki storijo vse, da le ljudem ogabijo službo božjo in jih odvrnejo od cerkve. — Tretjih 10.000 Din, g. Prepeluh, je izgubljenih, alio plačajte jih!

4. 10.000 Din dobimo, če dokažemo, da je bilo duhovniku zabranjeno učiti krščanski nauk. Dokaz: Minister g. Pucelj je prepovedal pouk krščanskega nauka na specjalni kmetijski šoli meseca decembra 1926 in je katehet moral iz šole. Minister dr. Kulovec je pozneje to popravil in se zdaj krščanski nauk zopet poučuje.

Skupno je »Kmetijski list« izračunal v svojem navdušenju, da je 4 krat 10.000 — 50.000 Din ter je obljudil to skupno sveto. Mi smo na vsa štiri vprašanja odgovorili in zdaj zahtevamo, da 50.000 Din takoj nakaže volilnemu skladu SLS. Ako tega ne storiti, tedaj bo sam stal pred našim ljudstvom kot človek, ki obljudablja, pa reče: »Obljudbiti in dati je preveč!« — Radičevci pač obljudujejo, ali dajo pa ne! Zahtevamo, da denar takoj izplača, ker nočemo puščati, da bi se s takimi nagradami varalo ljudi, češ, da nihče ni odgovoril.

Socijalisti in demokrati so eno.

Pri zadnjih občinskih volitvah v slovenskih mestih Celje, Kamnik, Novomesto, Domžale, so demokrati sramotno propadli, le v Novem mestu so obdržali še svojo moč. In zakaj ravno tu? Socijalisti so bili njihova priprega. Nadan pred volitvami so socijalisti v »Jutru«, ki je glasilo najhujših kapitalistov v Sloveniji, objavili oklic, da vsi delavci glasujejo za SDS. — No, lepa reč, taka družba proletarcev in buržujev, delavcev in kapitalistov. Ali se socijalisti nič ne bojijo za svoje delavstvo, da bi ga rešili iz rok liberalne gospode, ali pa so res le priganjači te gospode, samo da zavajajo delavca od SLS, kjer bi delavec našel pravo zaščito in pomoč? — Mariborsko delavstvo vedno bolj uvideva, da je sedanjim voditeljem nasedlo in ogorenčeno zahteva, da se prekinje vse zveze z SDS, če ne, bo delavstvo pustilo svoje generale na cedilu. To ogorenčenje pa je brezpomembno, ker bodo voditelji že znali svojo zvezdo z demokrati prikrivati, samo da se bo delavstvo še nadalje komandiralo za podporo SDS, ki je sicer danes noben drug stan več ne podpira, pač pa vsak podira.

Zoper 10 božje zapovedi.

Če se bodo naši demokrati zopet postavljeni, da ne pišejo nikdar zoper vero, jim bo treba med drugimi številimi dokazi ponuditi tudi tega, kako je »Jutro« dne 19. t. m. v štev. 144 pisalo o 10 božjih zapovedi. Tu namreč zagovarja delo nekega profesorja Meinholda ter pravi, da je ta profesor izpodbil trditev o božjem izvoru 10 božjih zapovedi. Seveda se je s tem skušala izpodbiti tudi veljavnost v vsebinski božjih zapovedi. »Jutro« se je seveda moral obregniti ob 10 božjih zapovedi, ali so mu res tako napotili? Seveda, vsebinska mu morda res ni prijetna. Z listom pa, ki tako piše o božjih zapovedih, so naši demokrati zopet razkrinkali svojo »globoko vernost«.

Križe podirajo!

V Mariboru se je pretekli teden zgodil gnusen zločin, Na cesti, ki pelje iz Maribora proti Kamnici, je stal velik

mu svet udere pod nogami. Ubogi slikar Fric! Njegova boljša polovica mu je pošteno nauke solila v potrebitljive možgane, ker je dovolil svoji svakinji, da prevzame z navideznim možem Maksem za tri dni gospodinstvo v hiši. Preljubi in predragi star striček je Maksu, temu lahkoživcu delal strašne bridkosti s tem, da ni hotel hitro umreti, temveč se je zdrav in vesel prikazal v hiši, kjer se mu je takoj dopadol, da je sk

kriz s podobo Žalostne Matere božje. V četrtek zjutraj so našli delavci v peščeni jami razbito telo križanega, z odtrganimi rokami. Hudobneži so sicer ušli roki pravice, ne bodo pa ušli pravičnosti božji, ako ne bodo preje poiskali Njegovega usmiljenja. Zelo žalosten je ta dogodek, a razumljiv je, če opozorimo na veliko brezvestno gonjo svobodomislecev v Mariboru, kjer ravno socialisti tvorijo avantgarde protikatoliške gonje. Lepi so sadovi te — delavske prosvete!

Kaj je novega?

Celjani odklanjajo gospodarstvo samostojnih demokratov. Nedeljske občinske volitve v Celju so pokazale javnosti, da odklanjajo Celjani nadaljnje gospodarstvo samostojnih demokratov na mestni občini. Žerjavova stranka, ki je smatrala Celje za eno najstarejših in najmočnejših svojih trdnjav, je doživelu v nedeljo tak poraz, o kakršnem se demokratom niti sanjalo ni. Od 33 mandatov so dobili demokratje le 10, socijalni demokrati 3 in SLS z gospodarskimi krogi 20. Pod vplivom SLS se bude začelo na celjskem magistratu drugo gospodarstvo, ki bo v dobrobit mestu in na zadovoljnost javnosti. Vsa čast zavednim Celjanom, ki so dokazali v nedeljo, da jim gre za poštenost glede gospodarstva na magistratu in da so siti narodnega bobanja, za katerim se vedno skriva korupcija samostojnih demokratov.

Organisti in pokojninsko zavarovanje. Od 1. 1909, ko se je ustanovil Pokojninski zavod za privatne nameščence, pa do sedaj, so se pri napovedi dohodkov za pokojninsko zavarovanje vsi dohodki računali, katere je prejemal organist in cerkvenik, kot dohodki organista. Po teh skupno napovedanih dohodkih je tudi Pokojninski zavod uvrstil organista v primeren plačilni razred. V zadnjem času pa so nekateri službodajalci začeli zagovarjati mnenje, da se ti dohodki ne smejo skupaj zaračunavati ter so začeli trditi, da kjer je cerkveniška plača večja kot organistovska, je glavni poklic cerkveniški, ne pa organistovski. Če bi to mnenje obveljalo, bi bilo veliko organistov izločenih iz zavarovanja, kar bi bila za nje velika škoda in socijalna krvica. To naziranje je zelo zmotno, kar bom dokazal, kakor sledi: 1. Služba organista in cerkvenika je v mnogih krajih od davnih časov združena, kakor tudi plača, tako da ni mogoče določiti, koliko dobi kot cerkvenik, koliko kot organist. 2. Delo organista je duševno delo. Organist se mora tega temeljito učiti. Glasba je umetnost in se je zamore priučiti le tisti, kateri ima za to prirozen dar. Je to prav poseben dar božji in vse učenje nič ne pomaga, če ni človek glasbeno nadarjen. Služba cerkvenika je posel navadnega strežnika, katerega se lahko vsak takoj priuči in mu zato ni treba posebnega dela. Za organiste so ustavljenje orglarske šole, kjer se morajo učiti tri leta, v šolah se jih izdajajo spričevala o sposobnosti itd., kar vse za cerkvenika ni treba. Do danes še ne obstaja za cerkvenike nikjer kakšna šola, za organiste pa imamo v Sloveniji dve. Zato je vsak organist lahko cerkvenik, ne more pa postati cerkvenik organist brez šol in brez talenta. Jasno je torej, da je glavni poklic organistovski, ker tega se je učil, od tega ima spričevala, mi se pa učil cerkveništva, ker za to ni potreba posebnega uka. Ker zakon o pokojninskem zavarovanju pravi, da se lahko tudi všejejo postranski dohodki, naj se torej tudi v bodoče vsi dohodki cerkvenika všejejo kot dohodki organista. Ker si noben organist ne more nič za starost prihraniti, zato je sveta dolžnost vseh službodajalcev, da skrbijo, da bo vsak organist zavarovan in tako vsaj za leta onemoglosti preskrbljen. Kjer nima cerkev dohodkov za plačevanje prispevkov, naj to radevolje pla-

tedne pozneje, dne 7. februarja, zopet okrog polnoči, je začgal Magdič posestniku Štefanu Koutarju kopo slame in mu napravil 4200 Din škode. Le 5 metrov oddaljena hiša, ki sicer ni zgorela, pač pa hlev. In čez tri tedne, dne 27. februarja, je začgal obtoženi še posestniku Francu Poredšu hlev in skeden ter mu povzročil škode 14.291 Din. Pozige je izvršil vsled maščevalnosti. Prvotno je dejana priznal, zagovarjal se je pa s pjanostjo. Kasneje, pred sodnijo, je rekel, da ni on požigalec, pač pa so ga prisili orozniki k priznanju s pretepanjem. Pozneje je zavorov zopet izpremenil. Obsojen je bil na 8 let težke ječe.

Uboj v vinogradu.

Istega dne popoldan je prišel v razpravo krvav slučaj ki se je dogodil dne 30. marca t. l. v vinogradu Ane Šeruga v Veličnah. Pred porotniki je stal mizarški pomočnik Anton Hladen iz Cerovev, obtožen, da je dne 30. marca sunil v srce z nožem Jožetu Bukovca ter povzročil njegovo smrt. V Šerugovem vinogradu so omenjenega dne kopali, zvečer pa so se kopači, med njimi tudi obtoženec in Bukovec, zbrali v viničarski hiši. Med Hladensem in Bukovcem je prišlo iz malenkostnega vzroka do prepira, obtoženec je potegnil nož ter ga zasadil tovariu v prsa. Zadel ga je v srce in ga usmrtil. Hladen se je zagovarjal s silobranom, zagovor pa so priče ovrgle. Obsojen je bil na 6 let težke ječe.

Zagoneten zločin v Prevaljah.

Dne 15. junija je prišel na vrsto zagoneten zločin, ki se je dogodil dne 16. januarja v Prevaljah. Omenjenega dne je namreč nastal v Prevaljah, personalna hiša št. 16, v stanovanju 86letne Katarine Gradišek, požar, katerega so suster zadušili, toda starko so našli v postelji ležati mrtvo. Domnevali so prvočno, da se je zadušila od dima, kmalu pa se je ugotovilo, da jo je nepoznan človek zadavil, oropal in da bi svoje strašno dejanje prikril, je pohištvo v stanovanju začgal. Umora, ropa in požiga je bil osumljen Ignac Krainer, ki pa je dejanje odločno tajil. Ker ni bilo zadosti tehtnih dokazov o njegovi krivdi, je bil oproščen.

Detomor.

Dne 17. junija so se vrstile pred poroto tri razprave. Prva se je zagovarjala Angela Dobrina, služkinja v Mariboru, radi detomora. Dne 12. aprila t. l. je porodila v Mariboru, Cvetlična ulica 8, nezakonsko dete ženskega spola. Po porodu je stisnila otroku sapnik ter ga zadušila. Svoji gospodinji, ki je našla deklo z mrtvim otrokom, je rekla, da je med porodom omedela ter ne ve, kaj se je z njo go-

čajo farani potom konkurenčnih prispevkov. Saj vendar organist dela za celo župnijo in zato naj župljani za njega tudi skrbijo.

Tečaj za organiste in pevovodje se vrsti v Mariboru od 4. do 7. julija t. l. Stanovanje je brezplačno, hrana zelo poscen. Prijave je pošiljati na g. Janko Gašpariča, stolnega kapelnika, Maribor, Slomškov trg.

Kdo gre na Trsat? Vsak naj takoj na dopisnici naznani, da se misli udeležiti romanja in protialkoholnega konгрesa v dnevi 23. do 25. julija. Piše se na naslov: »Sveta vojska«, Ljubljana, Poljanski nasip 10. Odtam dobijo priglašenci čekovne položnice, da vplačajo 50 Din za izkaznico. Posebni vlak bo vozil od Maribora na Ljubljano in Metliko in bo vseh postajah sprejemal potnike. Vožnja na Maribora in nazaj bo veljala 173 Din. Hrano si vsak sam preskrbi. Kdor more, naj ne zamudi ugodne prilike! Videl bo mnogo lepega in slišal mnogo koristnega!

Sprememba pri sprejemjanju strank pri oblastnem odboru mariborske oblasti. Oblastni odbornik g. M. Krajnc sprejema namesto v pondeljkih v sredah, oblastni odbornik dr. Andrej Veble pa namesto v sredah v pondeljkih od 11. do 12. ure.

Otrok padel z mosta na železniški tir. Priljubljena zavaba mariborskih otrok je gledati premikanje vlakov na mariborskem kolodvoru z mosta, ki vodi preko železnice v Krčevini. To zabavo si je privoščil tudi sedemletni Wolfgang Pichler, toda pri tem je vsled poškodovanem ograje padel 8 m globoko na železniški tir. Obležal je nezavesten in težko poškodovan ter so ga morali oddati v bolnico.

V dveh dneh trije utopljeni. Zadnji dnevi preteklEGA tedna so bili silno vroči. V Mariboru je vladala neznašna vročina, ulice so kar žarele. Na tisoče ljudi je hitelo v Dravo, da si s kopeljo ohladijo razgretelo telo. Kopanje v Dravi pa je žal zahtevalo svoje žrtev in v dveh dneh so utonili v reki kar trije kopalc. V petek je utonil 11letni dijak Lorber, v soboto na Pobrežju 13letni učenec ljudske šole Nipič iz Mejne ulice in v nedeljo so zagrnili valovi pod mostom nekega približno 20letnega mladeniča, ki je bil najbrže tujec, ker se dosedaj še nihče ni prijavil, da ga pogreša. V nedeljo so istotako opazili z državnega mosta v Dravi plavajoče truplo nepoznanega utopljenca, katerega je reka nesla s seboj.

Smrt odličnega našega moža. V Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici je umrl v soboto, dne 18. t. m., posestnik Janez Jerovšek, brat ravnatelja tiskarne sv. Cirila v Mariboru dr. Antona Jerovšek. Pokojni se je pred nedavnim časom ponesrečil, ko je padel z visoko naloženega senenega voza, a je vendar okreval in upati je bilo, da bo vsi posledice vsled svoje močne narave premagal. Na praznik presv. R. T. pa je začutil bolečine v glavi in v soboto zjutraj je po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 46. letu svoje starosti v Gospodu zaspal. Rajni je bil mož krščanskega značaja, odločen in zaveden naš somišlenik, posebno skrben in moder gospodar, blag sosed in tovarš. Pogreb se je vršil ob zelo veliki udeležbi domačinov ter okoličanov v pondeljek predpoldne. Sprevd je vodil ob asistenci domače duhovščine in iz več dekanijskih župnij profesor iz Ptuja č. g. Kolarič, ki je govoril na pokopališču poslovilni govor. Pogreba sta se udeležila gg. poslanca dr. Hohnjec in Žebot, več oblastnih poslancev, mariborski župan g. dr. Leskovar, župan iz Slov. Bistrice z zastopniki uradov ter organizacij. Ogromna udeležba na zadnji poti je dokazala, kako je bil blagopokojni priljubljen ter čisan od vseh ne samo doma v Slov. Bistrici, ampak tudi daleč na okrog. S hvaležnostjo se bo spominjal vzglednega gospodarja Janeza Jerovšeka vsak, ki je poznal njegovo ve-

selo naravo in odkritosrčnost. Ostani mu ohranjen najboljši spomin in žaluoči rodbini naše iskreno sožalje!

Požar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. V soboto, dne 18. t. m., predpoldne je izbruhnil velik požar v Oblakih pri posestniku Repiču. Uničil je hleve in vso gospodarsko poslopje. Le malo je manjkalo, da ni upepelil tudi hiše. Škoda je velika, ker so komaj rešili živino.

Žrtev strele. Strele je letos zahtevala že več žrtev. Zadnje dni sta se zgodili zopet dve nesreči. V Marenbergu je bil ubit hlapec Rudolf Rietsch, ko je bil zaposlen z drugimi na travniku. — Iste dne je strela udarila v Franca Pezdirja iz Rudnika pri Ljubljani, ko je delal na travniku. Obležal je na mestu mrtev. — O žrtevah strele poročajo časopisi tudi iz drugih krajev. Uprav strahovito nesrečo je napravila strela na Holandskem v mestu Amsterdamu. Strele je med nevihto udarila v električni transformator, v katerem je bilo zaposlenih 20 delavcev. Od strele je bilo 5 na mestu ubitih, ostali pa so bili več ali manj težje poškodovani in ranjeni.

Nevihta s točo v ormožkem okraju. V nedeljo, dne 12. t. m., je nad ormožki okraj prihramela velika nevihta s točo. Občutno prizadeta je bila fara Sv. Tomaž pri Ormožu in sicer občine: Lahonci, Koracice, Hranigovci in Vogrčevci. Uničila je nad polovico poljskih nasadov. Napravila je veliko škode po vinogradih, posebno sedaj tembolj, ker še trsje ni povezano. Poslane Bedjanič je brzjavno zaprosil pri vladni nujne pomoči in posebej še intervenal pri fin. ministrstvu, da pri prizadetih ustavi iztirjanje davkov in da se zemljščki davek odpriše.

Groboskrnštvo na Polenšaku. Pred kratkim se je našel na našem pokopališču grob rajnega Jožeta Zorka, doma iz Polenec, popularna razdrapan, rože vse izruvane ter razmetane na vse strani. Zanesljivo se zna, da tega niso storili nobeni otroci. Oskrunitelj tega groba je človek, ki je dosegel vrhunec divnosti, ki v svoji besnosti in brezvernosti ne pozna meje in niti posvečena svetišča rajnih mu niso sveta ter ne more pustiti v miru, to pa samo radi posvetnih ničevih stvari, a kljub temu ne more in tudi ne bo nikdar dosegel cilja, za katerim je ta brezbojni in brezverni človek tako hrepelen.

Smrtna kosa. Če si kedaj šel iz Celja ali iz Vojnika preko Blagovne v Sv. Jurij, te je pot peljala mimo prijazne, s kostanji osečane gostilne Simončič. V tej gostilni je dolgo let stregla utrujenim gostom dobra Simončičeva mama. A sedaj je ni več med nami. Bog jo je poklical k sebi. Pretekl teden smo jo ob obilni udeležbi spremili k večnemu počitku. Bila je zares vzgledna gospodynja, dobra in nad vse skrbna mati otrokom svojega moža — poročila je namreč vdovcu. A otroci iz prvega zakona so jo prav tako ljubili kot svojo pravo mater. Nikdar jim ni bila mačeha, vedno pa dobra mamica. Počivaj sladko, mamica!

V Stopreah pri Rogatcu priredil učiteljstvo dne 26. junija t. l. ob 3. uri popoldne ob drugi obletnici postavitve novega in stalnega šolskega odra že deseto prireditve. Tokrat nastopi domača šolske mladine s prav zanimivim sporedom, kakor: petjem, deklamacijami, igrokazi in z dvema igricama: »Čudodelna srajca« (enodejanka) in »Ciganino maščevanje« (trodejanka). — Dne 28. t. m. se pa ponovni ista prireditve po sklepni šolarski sv. maši — kot v proslavo Vidovega dne samo za šolsko mladino. Ker je čistič dobicelj nedeljske prireditve namenjen za siromašnejše stortske šolarje, ste k obilni udeležbi vabljeni vsi ljubitelji in podpiratelji otroških prireditiv. Tem potom bodi omenjeno, da je 11. t. m. priredila tuščnja šola z vsemi tremi razredi poučni izlet v Ptuj. — Prekoristen pouk in užitek, ki se nudi mladini ob takih izletih, kakor tudi ob šolskih prireditvah, jim gotovo ostane v trajnem spominu.

Delovanje okrajnega zastopa v Laškem. Dopisnik »Jutra« št. 134 hvali delovanje prejšnjega gerentstva kot vzor-

dilo. Ko se je zopet prebudila iz omedlevice, je bil otrok že mrtev. Mestni fizik je po ogledu otroka izrekel sum, da je bil zadušen ter je napravil prijavo na drž. pravdništvo. Raztelesenje je dokazalo, da je dete živilo še kake četrt ure po porodu, nakar je bilo zadušeno. Na vratu so se poznali še jasni znaki davljenja. Obdolženka je vso krivdo tajila ter se je zagovarjala, da do poroda niti ni vedela, da je noseča. Izgovor pa je izmišljen, ker je pisala že par mesecov pred porodom očetu svojega otroka, da je v drugem stanju. Dobrina je bila obsojena na 3 leta težke ječe.

Kaznjene pred poroto.

Jožef Klep, 21letni delavec od Sv. Marjete na Drav. p., je prišel pred poroto kar iz zapora okrožnega sodišča, kjer odslužuje svojo sedemmesecno kazeno radi težke telesne poškodbe. Radi istega delikta je tudi danes prišel pred poroto. Še predno je namreč nastopil kazen, na katero je bil obsojen od okrožnega sodišča v Mariboru, je dne 2. marca t. l. izvršil nov delikt, ki mu je zopet nakopal na glavo novo kazeno. Klep je znan pretepač, katerega se je vse balo. V noči od 1. na 2. marca t. l. je v Staržah stal pred goštinilno Gojčič v družbi Jožeta Tarsa. Mimo so prišli popolnoma mirno trije fantje, med njimi Franc Ekert. Obdolženec je stopil k njemu, ga vprašal, zakaj je tepel njegovega brata, nato pa ga je udaril z vso silo s kamnom po glavi. Kamen si je že poprej pripravil. Duharec je zadej Ekertu na sence ter mu zdobil lobanjsko kost. Radi te poškodbe, ki je bila smrtno nevarna, je Ekert oslepel na levem očesu. Jožef Klep se zagovarja, da ga je nagovoril njegov tovarš Tars, naj udari Ekerta ter mu je on stisnil kamen v roko. Njegov zagovor pa so razne priče ovrgle in je bil na podlagi pravoreka porotnikov obsojen na 3 leta težke ječe.

Požig radi 20 dinarjev!

Skoro neverjetno je danes slišati, kake maleenkosti zavajajo naše ljudi v najhujše zločine. Ker je Andrej Balažič, viničar pri Baumannu v Hardeku, dolgoval 17letnemu Stanku Novaku 20 Din, pa mu jih ni vrnil, je Novak iz maleenosti začgal viničarijo. Baumannu je s tem povzročil 80.000 Din, viničarju Balažiču pa 5000 Din škode. Zločin je izvršil letos dne 1. maja v času, ko ni bilo v viničariji nikogar doma. Opazili pa so požigalca Balažičevi otroci, ki so se blizu tam igrali. Zločinca so kmalu zaprli in je najprej vse priznal. Kasneje v preiskovalnem zaporu pa je zopet začel tajiti, češ, da so ga k priznanju prisili orozniki. Priče pa so vse njegove zagovore ovrgle in je bil obsojen na 6 let težke ječe.

Strašen zločin na meji.

Dne 18. junija se je vršila zadnja razprava letošnjega poletnega porotnega zasedanja. Na vrsto je prišel strašen zločin, ki se je dogodil dne 7. septembra 1926 na avstrijski meji v gozdu med Ceršakom in Št. Iljem. Tihotapci so tu umorili finančnega stražnika Janko Resnika. Zločina določno ni bilo mogoče pojasnit. Domnevalo se je, da je bil med morilci eden najbolj znanih tihotapcev »Vinc« ali »Cene«, kakor imenujejo viničarja Vincenca Bezjakca od

no ter da je brezplodno, njih račune še enkrat pregledati. Da je ravno nasprotno resnica, kar »Jutro« piše, je že poročal »Slovenec«, razen tega dokazuje tudi to, ker sedaj kritizirajo čez delo, ki so ga že pod prejšnjim gerentom v proračun postavili (pri Knezu), ali pa cement obljudili (pri Ljubeju). Vem, da Vam, gospodje demokratje, ni všeč, da sem sprejel za cestnega nadzornika Magdalence Ivana, ki mu je prejšnji gerent g. dr. Roš prvi dan njegovega gerentovanja odpovedal službo, ter namesto njega dva penzionista sprejel, le zato, ker ni bil njegove stranki, dasiravno je strokovnjak. »Jutro« tudi piše, da je gerent odgnal tri krave domov od okrajnega zastopa. Spodaj podpisani pa odstopim vse tri krave, dobljene od okrajnega zastopa ali od živinorejskega odseka, dopisniku »Jutra«, ker resnica je, da sem dobil najmanjšo telico in sem bil pripravljen še isto odstopiti drugemu, ako je kateri užajen ter vzeti položeno kaveijo nazaj. Iz tega se vidi, koliko resnice je v »Jutrovih« dopisih. — Laško, dne 14. jun. 1927. Mihail Hrastnik, gerent.

Nevarne kače. Letos pravijo kmetje, da je kače leto. Že dolgo namreč ne pomnijo toliko kač, kakor letos. Zgodilo se je že več nesreč tudi v Sloveniji, toda hvala Bogu, kačji piki danes niso več tako nevarni, ker je vsakdo poучen, kako mu je v tem slučaju se ravnati. Iz Trbovelj poročajo, da je preteklo nedeljo pičil modras 10letno učenko ljudske šole Janežič Leopoldino, ko je brala borovnice. Njena tovarišica jo je nosila skoro tri ure, dokler nista prišli do ljudi, ki so že nezavestno deklico spravili v bolnico, kjer se je posrečilo še rešiti mlaudo življenje. — V Želimaljem pa je pičil gad 10letnega Nipiča. — Tudi iz drugih krajev Slovenije poročajo o kačjih pikih, še hujše pa je v vroči Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Macedoniji, kjer je bilo vsed kačjih pikov že več smrtnih slučajev.

Drzen roparski poskus v Ljubljani. Pretekli teden je bil v Ljubljani izvršen drzen in brezrčen poskus ropa in umora. Viljem Grah, 23letni delavec iz Gorn. Slavečev v Prekmurju, je bil zaposlen pri ljubljanski tvrdki Acceto. V bližini mesta, kjer je delal, je imela stara, 60letna Jera Ažman branjario v mali baraki. Grah je hodil vedno k njej na pivo ter opazil, da ima starka nekaj denarja. Tega se je polakomil ter sklenil starko oropati. Zvečer, ko ni bilo nikogar pri Ažmanovi, je stopil notri, jo zgrabil ter ji prerezel z nožem vrat. Ko se je nezavestna zgrudila, je že mislil, da je mrtva, pobral je denar ter odšel k Ljubljanci, kjer si je opral krvave hlače. Potem je odšel zopet na seno ter hitro in popolnoma mirno zaspal. Med tem pa se je Ažmanova vzbudila iz omedlevice, z največjo težavo se je zavlekla iz barake ter priklivala sosedu. Tako so javili slučaj policiji, ki je težko ranjeno starko zaslišala, predno še je bila prepeljana v bolnico. Ažmanova je, ker vsled prerezanega sapnika ni mogla govoriti, napisala na košček papirja, da jo je napadel Accetov delavec. Še isto noč so Graha izsledili in kar brez vsega je priznal svoje krvavo dejanje. Oddali so ga v zapore sodišča.

Motorno kolo, 4 PS, še malo rabljeno, radi bolezni ceno na prodaj. Ponudbe pod »motorno kolo« na uredništvo Slovenskega Gospodarja.

Eden izvor človeškega trpljenja in muke je pojava, da v majskraju delu črevesa nastanejo vnetja, katero povzročijo črevesne bakterije. Ta bolezen se da samo tedaj odstraniti, ako se uporablja specifično sredstvo »Posterizan«. Tako se pojavljajo znaki za ozdravljenje in bolezen se obrača na bolje. V delokrog moderne higijene in telesnega negovanja spada tudi skrb, da se prepreči nastanek teh bolezni ter da se sredstvo uporabi v začetno svrhu. Potrebno je, da se »Posterizan« nahaja v vsaki hiši in kopalnišču, ker nas modrost starega veka uči, da je bolezen lažje preprečiti nego jo ozdraviti.

Novost! Schichtovo terpentinovo milo ni le najboljše, temveč ga tudi dobite v zavitkih, okrašenih s pestrimi slikami iz pravljic.

Preizkušajte mirne duše najprej vsa mila! Napisled se boste odločili vendarle za Elsa milo. Ta mila zdravja in lepote, niso samo prijetno dišča in močno se peneča toaletna mila, ampak imajo v sebi tudi še medicinsko preizkušene, dobro delujoče sestavine, ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubujejo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se 6 vrst Elsa mil: Elsa lilijino mlečno milo, Elsa rumenjakovo milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa boraksno milo. Za preizkušnjo pet kosov Elsa mila že obenem z zavojino in poštnino za 52 Din priti v naprej poslanemu denarju. Po povzetju 10 Din več (za poštnino). Naročila nasloviti: Lekarnarju Evgen Fellerju v Donjoj Stubici, Elsatrg št. 341. Hrvatska.

Gospodarstvo.

Sadjarska in vrtnarska podružnica za konjiški okraj priredil v nedeljo, dne 26. t. m., ob pol 10. uri predpoldne v Ločah (šola) in ob treh popoldne v Čadramu (šola) predavanje o pomenu sadja, o organizaciji sadjarjev in o pomenu in napravi sadjevca. Predavatelj je znani sadjarski strokovnjak g. Miloš Levstik iz Celja.

Šel dalje po cesti, prišel do druge gostilne, stopil noter in zopet moral plačati 1 krono vstopnine, polovico denarja od ostanka zapil, dal natakarici 1 krono napitnine. Potem je zopet šel dalje in prišel do tretje gostilne, zopet tako narabil in potem še v četrti je zopet plačal 1 krono vstopnine, polovico od ostanka zapil in mu je še 1 krona ostala in to je dal tudi natakarici za napitnino. Potem ni imel nobenega denarja več. Koliko je imel, ko je nadaljeval potovanje?

Zakonska sol. Učitelj je razlagal v šoli o soli in njeni uporabi. Vprašal je nato Martineka, ki nič ni prav znal: »No, kaj pa storijo tvoj oče, če je meso premalo slano?« — Martinek: »Materi ga vržejo v glavo!«

Poboljšal se je. Sodnik: »Prvokrat ste ukradli 200 D., pozneje pa zopet 100 D., ali se sploh mislite kedaj poboljšati?« — Oboženec: »Seveda, gospod sodnik, saj sem se od prvikrat že za 100 Din!«

Profesor na počitnicah. Profesor naravoslovja se je sprehal ob jarku, v katerem so krakale žabe. Ker je imel čas, si je vzel žabo in hotel preštet utrije žabnjega srca. Zato je vzel v eno roko žabo, v drugo pa uro. Štel je. Ko je doštel, je pa v svoji pozabljalosti vrgel uro v jarek. žabo pa je vtaknil v žep in šel vesel domov.

Gospodinjski tečaj v Rečici ob Savinji. Preteklo nedeljo so razglasili v cerkvi na Rečici in v sosednih farah gospodinjski tečaj, ki se bo preselil iz Kokarjev k nam. Dekleta, ki se mislijo tečaja udeležiti, naj se javijo pri č. g. župniku Požarju na Rečici, ali pa pri šolskem upravitelju g. Kotniku. Ko bo zbranih 16 udeležen, se bo vložila prošnja in ker se za to prošnjo že mudi, se bodo nabirala dekleta samo do 20tega. Dekleta, torej ne odlagajte, priglasite se to nedeljo! Z otvoritvijo tečaja se bo počakalo, da bo žetev pri kraju in bo minulo najhujše delo. Ne zaostajajmo za našimi sosedi v Zadretju. Gospodinjski tečaj v Kokarjih obiskuje 18 gojenk in sicer prav pridno in zelo marljivo, kljub temu, da zdaj ne manjka dela na polju. Zahvaliti pa se imajo tam za tečaj le požrtvovalnosti in podjetnosti gospe Ježovnikove, ki je uredila tečaj in storila zanj potrebne korake.

Hmeljski škodljiveci. Pod tem naslovom je izšel v 23. štev. našega lista daljni članek, kako in s pomočjo katerih sredstev se naši hmeljarji najlaže in najzanesljivejše obranijo sicer maloštevilnih ali zato tembolj nevarnih škodljivev in bolezni hmelja, na katerega stavijo danes naši kmetovalci velike nade. Na ta članek vse hmeljarje ponovno opozarjam. — Zadnji čas se ponujajo in prodajajo razni inozemski preparati za pokončevanje škodljivev na ših kulturnih rastlin sploh in posebno tudi hmelja. Tako se priporoča tudi sredstvo »Humul« kot posebno sredstvo za pokončevanje hmeljskih škodljivev. Ker pa to sredstvo pri nas ni preizkušeno, tudi ni dovoljena prodaja ter je ministerstvo za kmetijstvo izdalo vsem podrejenim oblastim nalog, da se prodaja tega sredstva prepreči. »Humul« se torej pri nas sploh ne sme prodajati. — Obenem opozarjam vse hmeljarje, da so vsi preparati tvornice Kaštel v Karlovcu zoper škodljivec in bolezni naših kulturnih rastlin, torej tudi »Tutokil«, katerega smo našim hmeljarjem posebno priporočali, preizkušeni na kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Topčideru in odobreni po kmetijskem ministerstvu pod štev. 17343-III z dne 19. V. 1927. Tvornica Kaštel v Karlovcu sploh izdeluje vsa ta sredstva le po odobrenju ministerstva.

Veliki živinski in konjski sejem se vrši dne 5. julija v Sv. Lenartu nad Laškim. Ker slovi Sv. Lenart radi lepe živine, se vabijo kupci in prodajalci na številjen obisk!

Mariborski trg, dne 18. junija. Ta trg je bil slabozaložen, čemur je pa vzrok ta, da kmetje nimajo ravno zdaj toliko časa, da bi nosili oz. vozili pridelke v Maribor. Tudi slaninarjev je bilo samo 12, ki so prodajali meso in slanino po 10.50 do 25, domači mesarji so ostali pri svojih dosedanjih cenah. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo komaj 300 komadov. Cene so bile piščancem in kokošem 12.50 do 50 Din, jagnjetom 125 do 150 Din, domačim zajcem 15 do 25 Din. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, rastline in cvetlice. Krompir se je prodajal po 1.25 do 1.75, letosnji pa po 5 do 6 Din kg, solata 8 do 10 Din kg, glavnata 1 do 3, ohrvot 1 do 1.50, karfiol 3 do 15 Din komad, kislo zelje 3 do 3.50, kisla repa 2, maslo surovo 40 do 45, kuhano 44 do 48, čajno 50 do 60 Din, med 30 do 35 Din kg, jajca 1.25 do 1.50 Din komad, mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, oljčno olje 26 do 28, bučno olje 16 do 18 (v trgovinah 15 Din liter), fižol v stročju 12 do 16 Din kg, čebula 5 Din, česen 12 do 18 Din kg. Sadje: jabolka 12 do 18 Din, črešnje, katerih je bilo v veliki obilici, 5 do 8 Din kg, jagode 12 do 14 Din, borovnice 3 do 5 Din liter, pamaranci 1 do 4, limone 0.75 do 1 Din komad. Rastline: Prodajale so se palme iz Egipta po 100 do 150, semena palm, aloj in drugih eksotičnih rastlin pa po 2 Din komad. Cvetlice so se prodajale po 0.25 do 7, z lonti vred pa po 15 do 55 Din komad. Lesena in lončena roba 1 do 100 Din; brezove metle 2.25 do 5, lesene grablje 6 do 8, vile za seno 8 do 10, leseni vozički 150 do 300 Din komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 15. t. m. je bilo 9 vozov sena, 2 otave, 6 slame, v soboto, 18. t. m. pa 19 sena, 5 otave in 12 slame. Cene so bile senu 50 do 75, otavy 60 do 65, slami 25 do 35 Din za 100 kg. Slami tudi 1.25 do 1.50 Din za snop.

Pisma iz domačih krajev.

S. Peter pri Mariboru. Na veleugledno Vračkovo — prej Velibovo — veleposetstvo se je pričenil vrli Svečinčan Josip Elšnik. Poroka se je vršila 1. junija t. l. Mladoporočencem vsi iskreno čestitamo. Pri tej priliki so darovali svatje 423 Din za Društveni dom. Bog plačaj vsem! — Tudi na gostiji Hajnšek-Krajnc v Metavi so zbrali svatje 82 Din za Društveni dom. Bog plačaj!

Smarjeta ob Pesnici. Domovinski dan priredil tudi letos podružnica Jugoslovanske Matice skupno z šolskim upraviteljstvom, in sicer dne 10. julija. Nastopi šolska mladina z domoljubnimi deklamacijami in pesnicami ter z eno igrico; nato nastopijo odrasli z eno burko in z mešanim pevskim zborom. Temu sledi prostota zavoda s srečolovom, Saljivo pošto itd. Cisti dobiček je namenjen Jugoslov. matici in revnim šolarjem. — Vsa mariborska in okoliška društva prosimo, da 10. julija nimajo kake druge prireditve, marveč se v čim največjem številu udeleže naše domoljubne prireditve, ki je že lani bila krasno obiskana. Več o prireditvi sporočamo prihodnjič; vse narodno občinstvo bližnje in daljne okolice, zlasti pa Mariborčane, ki se tako neradi podajajo v Slov. goricu, pa iskreno vabimo med nas.

S. Lovrene na Dravskem polju. Vaška kapela Lurške M. B. v Zgor. St. Lovrencu, ki je bila pred 40 leti po prizadovanju takratnega kaplana-zgodovinarja Mateja Slekova postavljena, se je zdaj docela prenovila. Akademični slikar g. S. Fras iz Slivnice, jo je nanovo tako lepo poslikal, da bo zdaj na Dravskem polju težko imela vrstnico. Minulo nedeljo se je vršilo slovesno blagoslovilje po preč. g. dekanu Sagaju ob asistenci tuk. rojaka p. Gabriela Planinška in domačega župnika. Prenovljena kapela bo lep spomenik darežljivosti dobrotnikov in vaščanov in naj še nadalje domačine in vse tod mimohodeče vspodbuja k zaupanju do mogočne lurske Gospo.

Sv. Anton v Slov. goricih. Novice. Ko prideš na naš hrib, te iznenadi nekaj novega. Njiva, ki ima najvišjo lego, se je spremila v gozd. To so namreč hmelovek g. Fanike Rojs. Ta je letos prva poskusila, kako bi se obnesla ta panoga kmetijstva pri naši. — Novo društvo tudi imamo, oziroma staro v novi izdaji. Veteransko društvo, ki mu je tako imenito poveljeval rajni Vrbnjak, se je med vojsko razšlo, moštvo je pa moralo iti deloma še v aktivno službo; tudi zastava z avstrijskim orlom je šla v penzijo. Sedaj pa se je deloma starih, deloma novih članov zopet oživotvorilo Društvo starih vojakov in invalidov z novimi pravili. Prvi so nastopili na tisoč nedeljo, ko so prejeli skupno sv. obhajilo, potem pa pri božjem grobu in pri procesiji na veliko soboto. Naše društvo je morda prvo podeželsko društvo te vrste v Sloveniji po prevratu. Novo zastavo upajo dobiti že to leto, saj do birme v jeseni, da bi mogli z njo nastopiti ob sprejemu škofovem, in sploh sodelovati pri cerkvini slovesnostih, pri pogrebih, na Telovo itd. Polagoma si bodo omislili svojo lastno godbo in posmagali do uresničenja izvesti načrt za spomenik padlim vojakom. Društvo ima svoje prijatelje, utegne imeti tudi kakega nasprot-

nika, a ono se ogiblje razprtij in se bo trudilo po možnosti vsem ustreči.

Sv. Benedikt v Slov. goricih. V romarski cerkvi Sv. Treh Kraljev se vrši danes, jutri in v soboto slovensna tridnevna v čast presv. Srcu Jezusovemu, ki jo vodita dva č. oo. kapucini iz Maribora. Zaključi se z veliko procesijo sv. Rešnjega Telesa in s kipom Srca Jezusovega pri pozni službi božji v nedeljo. Pri ponocnem češčenju presv. R. T. molijo od 9. ure zvečer v soboto do 3. ure zjutraj v nedeljo samo može in mladeniči, od 3. do 5. ure zjutraj žene in dekleta. Častilci, častilke presv. Srca iz bližine in daljine, pridite v velikem številu posebno v nedeljo, da dostojo proslavimo vse molitve in vse ljubezni vredno Srce našega božjega Zvezčarja!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Niso še zacetile stare rane, že je naše organizacije zadel novi, še hujši udarec. Dne 15. junija zvečer je umrl naš dolgoletni orlovske tajnik in knjižničar bralnega društva, Ljudevit Domanjko iz Žihlave. Po pravici lahko rečemo, da je orlovska zveza izgubila z njim svojega najboljšega tajnika med kmetskimi fanti. Kajti rajni je vse svoje posle vršil vzorno. Bil je daleč okoli najboljši ljudski govornik in imel je, dasi še komaj 20 let star, naravnost parlamentarni nastop. Bil je izobražen igralec na gledališkem odrvu, ki ni zgrešil nobene vloge. Prezivniku. Dopisoval je v razne mladinske liste, navadno pod psevdonimom Ljudo. Njegova zabava, še na smrtni postelji, je bilo reševanje ugank. Najboljše prijateljice so mu bile knjige. Se zadnjo uro svojega življenja se je veselil neke nove knjige, ki je dobil tik pred smrtjo. Njegov poslednji dopis najde v zadnji številki »Našega doma«: O lepoti kmetstva doma; ta dopis je pisal že na smrtni postelji. Rajni Ljudevit Domanjko pa ni bil samo izreden talent, ampak bil je tudi velik trpin. Osem let je bil bolan na kostni jetiki, kateri se je zadnji čas pridružila vedenika. Svojo bolezni je prenašal s čudovito potrežljivostjo. Bil je tako vdvan v voljo božjo, kakor bi se samo ob sebi razumelo, da so vsi drugi zdravi, a on bolan. Marijina družba izgubi z njim svojega najboljšega fanti, ki je z besedo in zgledom svetil naprej celo družbi. Kakšno življenje, takšna smrt. Do zadnjega trenutka pri zavesti, je nenačoma zaspal. Njegov pogreb je bil prava manifestacija za mladinske vzorce, za katere se je on navduševal vse svoje življenje. Stirje govorniki so ga proslavljali, 6 duhovnikov ga je spremilo, pevci so mu peli. Prihitali so bratje Orli in sestre Orlice iz sosednjih župnij, Križevčani z zaščavo, ter so mu izkazali zadnjo čast. Miladeniči! Še se spominjate, kako vam je rajni Ludovik v vznemih besedah slike Alojzija in sv. Stanislava ter vam ju stavljal za zgled? Sedaj pa vam stavimo za zgled njega samega. On je za svoje vzorce dal svoje mlado življenje! Bog daj, da bi njegova žrtve ne bila zastonj!

Mala Nedelja pri Ljutomeru. Pripravljeni odrbor za vzidanje spominske plošče pokojnemu šolskemu ravnatelju in znamenu narodnemu delavcu g. Simunu Cvahtetu, kateri je skozi ve

vas. V spomladanskem zasedanju oblastne skupščine, je poslane Sitter tudi to predlagal, pa mislite, da so demokratje, ki so ravno v Laškem od 222 oddanih glasov prejeli 165, Sitterjevemu predlogu upirali? Ne, ampak so celo njegov predlog podpisali in le SLS je potem stvar tako uredila, da je glavarstvo ostalo v Laškem. Ako bodo Laščani dne 26. junija zopet dali zmago demokratski stranki, bodo pač sodba, ki sta jo izrekla poslanec dr. Benkovič na shodu v Pivnici dne 13. aprila 1913, ob priliku poloma takratne Vorschusskasse, in poslanec Deželak letos dne 15. maja o gotovih ljudeh, resnična.

Laški okraj. V nedeljo, dne 26. junija se bodo vršile v treh občinah našega okraja občinske volitve, in sicer v Laškem, Jurkloštru je zanimanje za občinske volitve veliko, istotako tudi v listi, in sicer v Laškem demokratska in lista gospodarske stranke. Pri Sv. Lenartu SKS in SLS, v Jurkloštru pa je lista župana Jurko-ta ali SKS vsled ponarejenih podpisov razveljavljena, ostane torej lista naše SLS in Šmidova, tako zvana napredna. V Jurkloštru je zanimanje za občinske volitve velike, istotako tudi v Št. Lenartu in Laškem, kjer se pripravljajo volilci, da obračunajo s strankami, ki so se tako vzorno proslavile s svojim gospodarstvom pri laškem okrajnem zastopcu, kjer so se našle pobotnice, glaseče se in podpisane na ime oseb, katere niso nikdar nič od okrajnega zastopa prejele, ozir. od oseb, katerih sploh nikjer nima, pa tudi za dela, katera se niso izvršila. Sosvetnik novega gerentskega sosvetu g. Ivan Deželak je o tem obširno poročal v »Slovencu« s svojim podpisom, pa demokratje ga nočejo tožiti. O zadevi se bo seveda bavila višja nadzorovalna instanca in tudi državno pravdinstvo.

Sv. Lenart nad Laškim. Dne 26. t. m., to je v nedeljo se vršijo pri nas občinske volitve. Skrinjica SLS je druga. Našim nasprotnikom služi v agitaciji parola, da je sedanj župan pridobil nove sejme. Da je to laž, hočemo dati nekoliko pojasnila. — Prošnja za sejmske pravice je bila prvič vložena leta 1913 in to že takrat, ko se še g. Webru ni sanjalo, če bo kedaj zasedel za njega toliko zaželenji županski stolček, raz katerega mora pasti dne 26. junija. To je trden sklep nas volilcev SLS. Drugič vsi odborniki so se potegovali za nove sejme in da so bili pri tej stvari posebno agilni odborniki naše stranke. To, da je ravno pod županovanjem g. Webra bila uslužana prošnja za sejme, je slučaj in nam je dobro znano, da so doble nove sejme tudi občine, katerim na čelu ne stoji g. Weber. Zelo zanimiva je lista SKS, kateri vedno povdajajo, da s samostojnimi demokrati nočejo imeti nobene zvezne, njih lista to trditev ovrže, kajti na njej čitamo imena dveh samostojnih demokratov. Nosilec te liste je gospod župan Weber, ki je zamenjal svoje prepričanje, ter zajezdil drugega konjička, Clovek, ki lahko menja svoje prepričanje kot čevelj na nogi, ne sliši na vodilno mesto v občini. Trden sklep nas volilcev je, tega moža dne 26. junija upokojiti brez pokojnine, bo že našel drug posel. Toraj, dne 26. junija vsi na volišči v oddajmo kroglijice stranki, ki povsod kaže srce za ubogega kmeta v Ljubljani in v Beogradu! Bog živi!

Maria Gradec pri Laškem. Pot, ki vodi iz vasi Brstnik-Rifngrad-Jogoče-Planinca-Svetina po levem bregu Savinje proti Laškemu, ima tuk pri Laškem strm klanec. Na željo občanov Marija Gradec se je ta pot pred leti prestavila k Savinji. Komisija, katero je vodil g. inž. Kobal od gradbene direkcije, je lani dne 30. novembra spoznala, da so obe poti — to je prejšnja s klancem, pa tudi nova ob Savinji, za promet nerabne. Občina Marija Gradec se je odločila, da s pomočjo drugih činiteljev pot ob Savinji uredi kakor zahtevajo predpisi in javna varnost. Zadnji čas se je začelo z delom, pa pride od g. župana dr. Roša v Laškem ukaz, da se mora z delom prenehati, pot je namreč na ozemlju občine Laško. Vprašamo, ali je to v korist Laščanom? Saj bi ravno Laščani, predvsem gostilničarji in trgovci imeli od tega dobiček, pa seveda tudi občina sama. Ali je še to politično sovraštvo, ali pa pravo satansko sovraštvo? Volilci, Laščani, obračunite v nedeljo s temi ljudmi.

Rajhenburg — znamenita božja pot. Običajna romarska pobožnost se vrši tudi letos in sicer bode tridnevnična dne 30. junija do 2. julija. Tridnevničko vodijo č. oo. lazarišti iz Celja. Ob sklepu pobožnosti dne 2. julija ob desetih dopoldne slovenska procesija s presv. R. T., nato pridiga in pontifikalna sv. maša, katero bodo služili mil. g. opat oo. trapistov. Mnogo romarjev prenoči v noči od 1. do 2. julija kar v lurški cerkvi, zato se jim bo letos skrajšala noč s tem, da se bode vprizorila ob desetih zvečer pevska igra »Lurška pastarica«, ki je ravno v spodbudo romarjev slovenskega Lurda spisana. Igra se bo vršila v kaplanijski dvorani. Romarji celega slovenskega ozemlja, pridite v svoj domači Lurd, v Rajhenburg, kjer boste našli prekrasno Marijino cerkev in Marijino podobo, blagoslovljeno v masbelskem skalovju, na kraju uslišan, a sedaj pa deli po njej Marija milosti v Rajhenburgu.

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpoštevajo tudi v znamkah. Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Pozor pri mladih prasičkih!!!

Ako hočete imeti Vaše prasičke zdrave in da se bodo redili, uporabljajte

,MASTELIN« Dobite ga pri vsakem trgovcu na deželi. 795

Jetikal! Znani zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik sprejema ijetične v svojem zavodu (Anstalt) Jánina, železniška postaja Rogaska Slatina, Stajersko. Pridite na pregled! 799 4-1

Iz čiste volne pletene jopice, telovnike, bluze itd. za moške, ženske in otroke dobite najceneje v že znani pletarni M. Vežjak, Maribor, Veltrijnska 17 na debelo Splavarska 6. Oglejte si razložbe. 826

Klobuke, slamnike, majice, sandale itd., kupite najceneje pri Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg 2. Radi prezidave izredno nizke cene! 868

Rake (Krebse) kupim vsako množino od 6 col dolge naprej po najboljši ceni. — J. Wouk, Poljčane. 848

Zastopnike in zastopnice za prodajo sreč na obroku išče Bančna poslovalnica Bezjak v Mariboru, Gospodska ulica 25. 64

Vajenca za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perili Fran Repič, sodar v Ljubljani, Trnovo. Istotam se sprejme tudi pomočnik. 857

Sprejem takoj čevljarskega pomočnika za stalno delo, ki je izuren v vseh vrstah dela, Hranu in stanovanje in hiši; plača se po delu in dogovoru. Prednosti imajo samo boljši strokovnjaki. Maks Regoršek, čevljarski Smarje pri Jelšah. 856

Sprejem majerja z 4 delovnimi močmi; redi lahko dve krami v mleku v mesto prodaja. Stuber Anton, na Košakih 133, p. Maribor. 851

Sprejme se mlinarski učenec. Pogojno je, da se pride predstaviti, toda ne pod 16 let starosti. Ivan Böhm, umetni mlin, Fram. 824

Trgovskega pomočnika, boljšo moč, sprejme takoj trovec mesanega blaga Franjo Mihelič, Dubrava, p. Zavrč pri Ptuju. 845

Prodaja se posestvo na Podplatu, pet minut od kolodvora, tik ob glavni cesti Podplat-Poljčane. Hiša je zidana, s tremi sobami, vežo, kuhinjo in klet s shrambo. Na dvorišču hlev za dvoje živine, sadno drevje in vodnjak. Tik hiše lep vrt za zelenjava in ca 5 oralov prvorstnih travnikov in njiv. Natančna pojasnila daje Fr. Renier, Podčetrtek. 800 3-1

Naznanilo. Kušar Marko naznana, da ni plačnik za dolgovne, kih napravi njegova žena Marija Kušar. 852

Prekle. Preklicujem vse besede, katere sem govorila proti pismom Francu Stuhetu ml. in se mu zahvaljujem da je od tožbe odstopil. Frančiška Bohanc, Kursenci, Mala Nedelja. 859

Naznanilo. Kušar Marko naznana, da ni plačnik za dolgovne, kih napravi njegova žena Marija Kušar. 852

Zahvala.

Ob prebridki izgubi naše nad vse ljubljene sestre

Vabilo na redni občni zbor

POSOJILNICE V GORNJI RADGONI

registrovane zadruge z neomejeno zavezom
ki se bo vršil v torek, dne 28. junija 1927
ob 8. uri predpolne v dvorani Posojilnice.

Dnevni red:

1. Porocilo načelstva.
2. Porocilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za 1. 1926.
4. Čitanje revizijskega poročila
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, kateri sklepa veljavno ne glede na številu zostopadih deležev.

V Gornji Radgoni, dne 12. junija 1927.

NAČELSTVO.

Zahvala.

Ob prebridki izgubi naše nad vse ljubljene sestre

ANČKE ZUPANIČ

posestnice v Gotovljah,

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo za obiske v bolezni in za spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, kakor g. žalskemu župniku za vodstvo pogreba, domačemu g. župniku za vsakdanjo tolažbo v bolezni in ob smrtni ur, gg. misjonarju od sv. Jožefa pri Celju ter usmiljenemu bratu iz Vrbja pri Zalcu. Zahvala cenj. obitelji Zuha iz Celja in Žalca za obiske v bolezni ter vsem darovalcem vencev in šopkov.

Vsem, ki so draga nam Ančko poznali, priporočamo v molitev in v trajen spomin.

Gotovje, dne 12. junija 1927.

Terezija Zupanič in sorodniki.

Zahvala.

Ob prerani, bridki izgubi našega ljubljenega sopoga, dobrega očeta in dedeka

LEOPOLDA SUHAČ

posestnika v Vitomarcih,

ki je dne 12. junija 1927, ob 6. uri zvečer, spreveden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gošpodu zaspal. Izrekamo tem potom najsršnejšo zahvalo vsem sorodnikom, bratom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih bolezni izrazili svoje plemenito sočutje in ga v častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebje se zahvaljujemo preč. g. domačemu župniku Altu za tolažilne besede v bolezni, za ginalj na grobni govor, bogoslovcu g. Kostanjevcu za spremstvo in udeležbo pri pogrebu, pevcom za ginaljne žalostinke pri hiši žalosti v cerkvi in na pokopališču, sedem, ki so blagopokojnega nosili k zadnjemu počitku.

Sv. Andraž v Slov. gor., 15. junija 1927.

Marija Družovič roj. Suhač, Ivana Suhač, Josip in Ana Suhač, otroci.

Alojz Družovič, zet.

Micka in Anika Družovič, vnukinja. 861

Zahvala.

Dne 18. junija t. l. je božja Previdnost poklicala v večnost po kratki, pa mučni bolezni, potolaženega s sv. zakramenti za umirajoče, v 46. letu njegove starosti, preblagega moža, oziroma očeta in brata, gospoda

JANEZA JEROVŠEK

posestnika v Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici.

Zemeljski ostanki predragega nam pokojnika so bili 20. junija položeni k zadnjemu počitku na pokopališču v Slov. Bistrici.

Podpisani izrekajo tem potom najpršnejšo zahvalo vsem znancem in prijateljem, ki so nam blagovolili izraziti povodom bridke izgube svoje srčno sočutje in ki so dan pogrebu spremili pokojnika na zadnji poti. Posebno pa še izrekamo svojo globoko zahvalo preč. g. prof. Antonu Kolariču v Ptaju, ki je vodil pogreb, za njegove lepe tolažilne besede ob grobu, nadalje vsem preč. gg. duhovnikom, ki so priheli k sprevodu mariborskemu gospodu županu dr. Leskovarju, g. zdravstvenemu šefu dr. Dernovšku in neštetim drugim gospodom, ki so nam bili v veliko tolažbo s svojo prisotnostjo.

Prosimo vse, da pokojnika ohranijo v blagem spominu in se ga spominjajo v molitvi!

Spodnja Nova vas pri Slov. Bistrici, dne 20. junija 1927.

Marija Jerovšek roj. Frešer, žena, Jožef Jerovšek, Janez Jerovšek, sinova.

Dr. Anton Jerovšek, brat, Marija Jerovšek, Ivana Jerovšek, sestri.

Molitveniki — najlepše birmansko darilo.

Vsem botrom in botram priporočamo, da dajo namesto ali pa vsaj poleg drugih spominkov na sv. birmo go tovo tudi molitvenik. Ker pa je na dan sv. birmi najbolj nerodno se prerivati pri stojnicah in knjige pregledovati, zato si raje kar naročite katerega izmed sledečih molitvenikov iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5:

Pri Jezusu, rd. obr. 9 Din, zl. obr. 15, 28, 38, 42 30, 54 Din. Češčena Marija, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 18, 19, 47, 52 Din. Rajski glasovi, zl. obr. 39, 43, 46, 52, 58, 62 Din. Nebesa, naš dom, zl. obr. 52, 60, 68, 80, 90 Din. Oče naš, rd. obr. 8.75 Din, zl. obr. 22, 30, 35 Din. Angelček, rd. obr. 7.50 Din, zl. obr. 26, 32, 33, 34, 40 Din. Kam greš, rd. obr. 10 Din, zl. obr. 22, 30 Din. Ključek nebeški, rd. obr. 20 Din, zl. obr. 25 Din.

K Materi, rd. obr. 21 Din, zl. obr. 25 Din.

Slava božja, rd. obr. 7 Din, zl. obr. 13, 15 Din.

Bogu, kar je božjega, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din.

Kruh življenja, rd. obr. 12 Din, zl. obr. 28 Din.

Hoja za Kristusom, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 24 Din.

Zdrava Marija

F. Wernig, kmet. ref.:

Kmetovalci laškega okraja na Gorenjskem.

(Poučno-potopisna črtica.)

Nobena beseda ne deluje na kmetovalca tako prepričevalno kakor — zaled. In nikjer ni rek: »Besede mičejo, zgledi vlečejo« tako upravičen kot pri kmet. pospeševalnem delu. Raditega smo pri živinorejskemu odboru sklenili, da popeljemo najdovzetnejše kmetovalce v okraju na Gorenjsko, da vidijo na licu mesta, kako gospodari napredni, intelligentni in samozavestni gorenjski kmet in da na ta način vzdržimo iz gospodarskega mrtvila naše kmečko ljudstvo, ki s svojo mentalnostjo korenini še več ali manj v propadlem vinogradništvu ali njega zleh posledicah.

Dne 3. t. m. smo se torej zgodaj zjutraj zbrali na kolo-dvoru v Laškem, Dobri oče Petek, delavni in neutrudljivi g. Hrastnik, načelnik kmet, podružnice in gerent okrajnega zastopa, prevarni in vzgledni kmet Bezgovšek iz Št. Ruperta in mnogi drugi kmetovalci iz laške okolice. Naše število se je pomnožilo v Rimskih toplicah še za par oseb. Med njimi oblastni poslanec g. Deželak in župan Veber iz Št. Lenarta. V Hrastniku so se nam pridružili še 4 prijetni gostje: dobrodušni dolski župan g. Draksler, gg. Napret in Orožen ter naš Pavliha Pustov Tinč, ki je s primerno kritiko in s posrečenimi dovitpi ves čas skrbel, da je ostala naša družba vso dobo izleta prav dobre volje.

Nebo nam je bilo milo in pozdravljal so nas od daleč v krasnem solnčnem jutru številni še mestoma s snegom pokriti vrhovi Karavank, ko smo dospeli v Ljubljano. Tu se nam je pridružil živinorejski inštruktor g. Krištof, ki se nam je stavil na razpolago kot »cicerone« pri ogledovanju gospodarskih znamenitosti mesta. Pod njegovim vodstvom smo si ogledali najprej prostore in zaloge raznih potrebskih Kmet. družbe. Potem smo se oglasili pri Gospodarski zvezi, ki nam je radevolje dovolila vstop v svojo stalno razstavo raznih kmet. strojev, predvsem plugrov, okopalnikov in osipalnikov, kostnih mlinov, posnemalnikov, trijerjev itd. Naša nadaljnja pot nas je vodila do mestne klavnic, ki predstavljajo ogromno podjetje, edino te vrste v naši državi. Saj znašajo vse dosedanje ureditvene investicije nad 40 mil. Din. Nepopisno je bilo presenečenje naših kmetovalcev, ki so spričo velikanskih prostorov in dvoran ter moderno-smotrenih naprav klavnic samo strmele in gledali. Prava čuda moderne tehnike. In naši kmetovalci so imeli priliko spoznati in učiti se, kako se izvršuje čisto in smotreno delo v klavnici in kako se oskrbuje in konservira pravilno meso in razni mesni izdelki. Razkrila pa se jim je tudi tajnost umetnega klajenja in izdelovanja umetnega ledu, ki igra tako veliko vlogo pri ohranjanju raznih kvarjenj podvrženih gospodarskih izdelkov. Prav iskrena hvala ravnatelju klavnic za prijazna in utrudljiva razkazovanja ter za vsa tozadevna pojasnila! — Ogledali smo si potem v Ljubljani še našo najboljšo kmet. gospodinjsko šolo, v kateri nas je posebno zanimala vzorna košnjereja in vzorno vrtnarstvo.

Popoldne smo se odpeljali na Notranjsko, na Vrhniko, kjer obstaja najboljša mlekarna in sirarna v Sloveniji. Počasi nas je peljala lokalna železnica proti našemu cilju in imeli smo priliko proučevati gospodarske in krajevne razmere Notranjske. Našo pozornost je vzbudilo vsepovsod že pričeto kultiviranje ljubljanskega barja: prostrana, zelena ravnina levo in desno od tira in ob obronkih temnih smrekovih gozdov prijazna kmečka selišča, beli domovi in moderne, vzorne gospodarske stavbe. Prav ugodno nas je presenetila Vrhnika sama, ki je napravila na nas vtiš prisne, prijazne slovenske vasi, oziroma trga. Povsed red in snaga in smotrenost; kmečke hiše, gospodarska poslopja in celo čebelnjaki okrašeni z rudečimi nageljni, in kmečko ljudstvo krepke postave, kremenata značaja, markantnih potez in bistreg ter delavnost kazajočega izražanja. Nas je v prvi vrsti zanimama notranjska živinoreja in poslovanje vrhniške mlekarne. Prepričali smo se na lastne oči, da so v gospodarskem oziru pogoji za mlekarno v vrhniškem okraju slabši, kakor v laškem okraju. Prideluje se pretežno le slaba kislá krma, v običaju je izključno hlevska reja brez vsake paše in vendar je spremem sirarju uspelo izdelovati na Vrhniki slobiti ementalski sir, ki je boljši kot bohinjsko blago, kljub vsej sočni in žlahtni planinski krimi ter poletni paši v Bohinju. Mlekarna v Vrhniku je visoko aktivna in je glavni vir dohodkov temožnih kmetovalcev. Denarni promet leta 1926 je znašal nad 6.000.000 Din. Mleko se plačuje stalno in v vsaki količini po 2 Din s povračilom raznih odpadkov, ki so izborni za rejo prešičev. Mlekarna je na parni pogon in se nahaja v krasni legi ter je od zunaj bolj podobna ličnemu gradiču, kakor kaki gospodarski stavbi. Obisk Vrhniku je bil za nas v splošnem prav poučen. Na povratku pa smo dali duška naši dobrivolji v veseli narodni pesmi ter nas je kranjsko kmečko ljudstvo vsepovsod prisrčno pozdravljalo.

Prišedsi v Ljubljano, smo si hitro ogledali še centralno vinarno, ki nam je nudila izredno mnogo poučnega glede oskrbovanja vina in kletarstva. G. ravnatelj nam je razložil prav poljudno in prepričevalno cilj in stremljenje ogromnega kletarskega podjetja ter je povdralj, da si je stavila vinarna za svojo glavno, sveto in takoreč živiljensko nalogo, s svojim naravnim in samo pravovrstnim blagom zadovoljiti in obvladati naš konzum ter na ta način pomoći pri našem vinogradniku do boljšega vnovčenja svojega naravnega, dobrega vina. Videli smo tudi vse tehnične pripomočke modernega kletarstva, uporabo interesantnih eliptičnih sodov, največji leseni sod v Jugoslaviji, ki vsebuje 36.000 litrov ali 4 vagone vina: pravil kolos in orjak, mojstersko delo med lesenimi sodi. Stremljenje vinarno je, kupovati povsed le grozdje in tega prešati v lastni režiji. Na ta način je tudi podjetju mogoče proizvajati pravovrsto blago, ki ga malo posestnik navadno vsled pomanjkanja pripomočkov in znanja nikdar ne more nudit. Prepričali pa smo se tudi sami o tehnični dovršenosti umnega kletarstva. Saj smo preiskusili jeruzalemčana, kakor ga je težko najti na Štajerskem, in smo preiskusili tudi pristno dalmatinsko vino iz edine, še sedaj v večjem obsegu na otoku Vis rodeče, pristne evropske trte (Vugava trta). Le to so morali lansko leto škropiti 25krat, da so jo obva-

Schichtovo terpentinovo milo

Zavitek tega mila sestoji iz lepih slik za otroke, katere se izrežejo in sestavljajo. Ko perete se otroci zabavajo.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

656

svojimi 7 odlikami

rvali pred boleznijo. Centralna vinarna je tudi to delo napravila na licu mesta v Dalmaciji. G. ravnatelju vinarne izrekamo tem potom za prijazni sprejem in za vsa pojedinačna najiskrenješo zahvalo!

Drugi dan smo se podali na Gorenjsko, na glavni cilj našega potovanja. Globoko se je dojmila naših kmetovalcev v gospodarskem oziru vzgledna krasna gorenjska pokrajina. Obširna, ravna in skrbno obdelana polja, prijazne, snažne, bele vasice; prijajne trate in temni gozdovi, v sinjem obzorju solnčnega dneva jasno se odrazujuči zeleni holmi in tiha pogorja z mnogobrojnim belimi cerkvami in kapelicami in daleč na severu mogočne, sive stene veličastnih Karavank in njih gorskih velikanov. Hladnejši in cistejsi planinski zrak nas je že obdajal in čutili smo vse, da se nahajamo v povsem drugačni pokrajini in v drugih podnebnih razmerah. Ustavili smo se na postaji v Naklu. Tu se nam je pridružil kmet. ref. g. Kladnik, ki nas je vodil v svrhu poučevanja vzornega gorenjskega kmetijstva po vsej okolici Kranja. Obiskali smo torej najprej v Naklu vse vzorne posestnike-kmetovalce. Večinoma najdemo v vsaki kmetiji uporabo električne. Kar se zdi gorenjskemu kmetovalcu nekaj samo po sebi umevnega, to je bilo našim izletnikom še povsem novo. To so predvsem vzorne hlevi z vzornimi gnojišči in gnojničnimi jamami. Kar v zadregi in tihi smo postali, ko nam je začel priprosti gorenjski kmet razlagati tako stvarno, razumno in resno shranjevanje in uporabo gnojnico, kakor bi bil kak učen profesor. In bral sem vsem našim izletnikom na obrazih, kako jim je imponiral ponosni, samozavestni, delavni, skromni in bistri gorenjski kmet: gledе trdne, neupogljive volje — Prus, glede naprednosti, delavnosti in kremeničnosti značaja — Švicar. Proučili smo v Naklu še razmere tamošnjega mlekarstva in smo se potem podali peš v Predosle (zadržna mlekarna) in v Rupo pri Kranju. Našo triuro pot po gorenjskih pokrajinh do Kranja smo spopolnili z ogledi, gospodarskimi razgovori ter s primerjanjem naših razmer z gorenjskimi. Prepričali smo se, da je kranjski okoliš neprimereno manj travoroden in tudi manj hvaležen za pridelovanje žita ter da tudi podnebje od daleč ni tako ugodno, kakor v laškem okraju. In vendar je bistri in marljivosti kranjskega kmetovalca uspelo poiskati pri izključni hlevski reji, v živinoreji in mlekarstvu glavni vir svojih dohodkov. Gorenje si pomaga na ta način, da prideluje tudi na svojih prodnatih njivah zeleno krmo in da svojo živino vsaki dan po par ur zjutraj in zvečer žene na pašo in sicer enostavno na ozke travniške parcele ob potih in med njivami. In kljub temu, da je narava tako skop obdarila s prirodnimi dobrinami gorenjskega kmeta, stanuje ta v domovih, ki nič ne zaostajajo za razkošnimi kmečkimi hišami naših bogatih savinjskih hmeljarjev in ima gorenjski kmet svoja gospodarska poslopja brezdvomno boljše in vzornejše urejena kot naši Savinjčani. Krasne in naravnost gospodarske kmečke domove smo videli pri posestnikih Jerneju Pilerju in pri Stubiju v Rupi. Videli pa smo tudi vzorne hlevne s pravovrsto živino ter smo se prepričali, kako je mogoč mlečnost domače živine dvigniti s smotreno rejo in izbiro. Majhne kmečke krave-bohinjke od 300 kg teže z 12 l mleka povprečno dnevno in kravipinoglavke, ki gledе mlečnosti brez dvoma prekašajo originalne živali na Solnograškem. Zopet krasen primer, kako nesmiselno je hoditi v tujino po plemensko živino, ko si lahko doma vzgojimo boljše in zanesljivejše živali.

Marsikaterega od nas je prevzela tiba zamišljenost in domotožje spričo krasne gorenjske pokrajine, spričo veselo-vrskajoče solnčne planinske narave, spričo zelenih travnikov in tihih logov, spričo ravnih prostranih njiv, nad katerimi visoko nad nami v jasnom solnčnem ozračju veselo žvgoli in drobi na Štajerskem tako redki škrjanček, na katerih obdeluje kmet svojo zemljo, sicer v potu svojega obrazja, a vendar kot kralj samozavestno, zmagajoč in obvladujoč vse ovir in težkoče in veselje se spričo doseženih, v boju z naravo in zemljo s trdno voljo in s trdo roko priborjenih uspehov. Kako srečen si, človek, ki si ostal zvest svoji rodni grudi in domu svojega očeta! In občutil sem ta hip tudi jaz svojo bridko resnico, ki jo izraža Prešern v svoji tožni pesmi: »Oj, Vrba, draga vas domača, kjer hiša mojega stoji očeta . . .«

Popoldne smo se podali v Hrastje, vas, eno uro oddaljeno od Kranja. Videli smo tudi tukaj zopet vzorne gospodarske razmere in kot posebno znamenitost: vsi kmeti brez izjeme imajo vzorne hlevne z betoniranimi stajami in vzorne dvorišča z gnojničnimi jamami. Vsak kmet ima poleg praktično urejenih jasli tudi svoj sistem samonapajalnika, ki je važen posebno za molzne krave, ki rabijo veliko tekocine in ki s pomočjo samonapajalnika lahko pijejo, kadar se jim zljudi. Vzorne hlevne in vzorne svinjake smo videli pred vsem pri poslancu Brodarju in pri posestniku Pircu. Nehaja se tudi tukaj strojna zadruga, ki omogoča

kmetom skupno uporabo vseh različnih gospodarskih strojev, ki si jih posamezni posestnik ne more nabaviti.

Na povratku v Kranj smo si ogledali še nekatere znamenitosti mesta, predvsem krasno pokopališče s Prešernovim in Jenkotovim grobom ter 30 m visoki most čez Kokro. Naravnost vrtoglava višina za naša pojmovanja. V gostilni »pri Jelenu« se nam je postreglo s priprstim, pa izdatnim obedom in so se pri tej priliki posebno še naši mladi veseli Štajerci lahko prepričali, kako ima prav gorenjska naroda: »Na Gorenjščem je fletno, so vsoče gore, so bistri studenci in ravne ceste.«

Hiteti smo moralni, ako smo hoteli videti čimveč in radi tega smo se iz Kranja odpeljali takoj v Podhom pri Bledu, kjer smo se oglašili že pozno na večer pri enemu izmed predstavnikov naših najtrdnejših in agilnejših gorenjskih kmetovalcev, pri oblastnem poslancu g. Janu. Veselo in prisrčno nas je let-ta sprejel ter nam je razkazal vzorne hlevne in druge gospodarske naprave v vsej vasi. Tudi tu so bile izredno krasne krave pravovrste molzice in vzorna prašičja reja. Videli smo tudi novo mlekarno, ki obratuje še pol leta in plačuje mleko po 9 kron s povračilom odpadkov. Mnogi kmetovalci so si vzeli mere od raznih gospodarskih stavb.

Pri čisti, sveži kapljici gorenjskega »jabčeka« nam je g. Jan razlagal zgodovino razvoja gorenjskega kmetijstva. Leta 1902 je bil Jan prvi, ki je po vplivu nekega gospodarskega predstavnika napravil modern hlev, leta 1910 so imeli že vsi kmetje po vasi, razen treh, betonirane staje in gnojnične jame. Hlevi, v katerih se živila, kakor v laškem okraju, do kolen vgreza v blato, so v tej vasi povsem nepoznani in spadajo v davno preteklost. Prisrčno smo se poslovili in se zahvalili g. Janu, ki nas je spremjal domala do Bleda. Za čim prisrčnejšo slovo pa je poskrbel še posebej naš Pustov Tinč, ki je pred živahnimi in prebrisanimi Gorenje rešil s svojim vedrim humorjem naš čast »veselih Štajercov.«

Iz rajsko lepega Bleda smo jo še ta večer mahnili na postajo Lesce, kjer smo si v naglici ogledali še ondotno mlekarno. Tu smo naš poučni izlet oficijelno zaključili. Večina kmetovalcev se je potem še podala na božjo pot k Mariji pomagaj na Bregjem.

Poučni izlet je dosegel popolnoma svoj namen in so naši kmetovalci v razgovoru z naprednimi Gorenjcemi na licu mešča spoznali, kakšne moderne naprave in zboljšave sodijo za naš okraj in kakšne niso prikladne. Prepričali pa so se vsi, da postane lahko kmetovalcu umna živinoreja z organizirano produkcijo in oddajo mleka stalen in zanesljiv vir dohodkov.

Poučni izlet in vesela, bistra, delavna in napredna Gorenjska pa nam bo ostala vedno v najlepšem spominu.

nositi
Palma
znači
nikdar iskrivljene
pete imeti.

Širite Slov. Gospodarja!

Vsi ljudje
veliki in majhni
govore o prodaji pri tvrdki
FRANC KOLERIČ,
Apače
radi preizdave, ker dobo tam-
kaj po zelo nizkih cenah naj-
boljše blago. 728

Naznanilo!

Cenj. odjemalcem vladno naznanjam, da je
dospela večja množina lepega volnenega suknja, za
ženske in moške obleke.

V zalogi vse v manufakturo spadajoče potreb-
ščine ter velika zalogi gotovih moških in deških
oblek, gumi plaščev, športnih jopičev in usnjatih
suken.

Za obilen obisk se priporoča

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.
785

Cene nizke, solidna postrežba!

Ako bolehatе na krvi, želodcu, pljučah, jetrah,
mehurju itd. poskusite se zdraviti
z španskim zeliščnim čajem
kateri je sestavljen iz okoli 40 raznih planinskih zelišč
po Dr. I. KÖNIG. Kuha se brez alkohola in brez
sladkorja. Naročite takoj 4 zavitke tega zdravilnega
čaja za 20 Din pri razpoljalatelju

JOS. UREK, Marija Snežna.

807

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 r.e.z.s. Stolna ulica 6

Obrestuje kredilne vloge brez odpovedi pa

6%

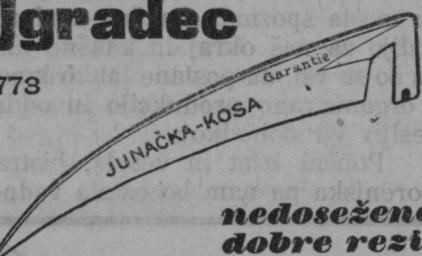
na trinestisočetne odpovedi pa

8%

**Domača tovarna kos
Slovenjgradec**

Ustanovljeno 1773

Iz-
deluje

nedoseženo
dobre rez!

792

Dobiva se
D. RAKUSCH, CELJE

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.

Meljska cesta 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge
obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu
dvakratnemu oseb. poroštvu in na vknjižbo. Somišljenci,
nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah,
ki nam nudijo najboljšo varnost.

779

Oglašujte v Slov. Gospodarju!

Zadružna gospodarska banka d. d.
Podružnica Maribor.

V lasti zadružnikov, Aleksandrova cesta 6, pred franciškansko cerkvijo.

Izpravimo vas bavimo se z učinkovitostjo. — Najboljše obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

Zobni atelje

H. Hinko Zagoričnik - Celje

Jadranska-Podunavska-banka

Vhod I. nadstropje na dvorišču

Vi grēšite

proti samemu sebi, če zanemarjate Vaše telo, Vaš obraz, Vaše roke, Vaše lase. Prava sredstva za negovanje lepote za Vas in Vaš obitelj so:

Fellerjeva kavkaška pomada za obraz in zaščito kože „Elsa“. Ona Vam ohrani mladost in lepoto, gladi gube na koži in jo dela gibko baržunasto mehko. Strmeli boste, kako hitro Vam ginejo pogo, mozoči, sojedci, razpokana in rdeča mesta.

Fellerjeva močna „Elsa“ pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerno osivelost, odstranjuje prhljak, dela kralke lase mehke in gibke ter pospešuje rast las.

Za poizkus z lončko ene ali po 1 lonček od oboka pomad z zavojino in poštino vred 35— Din.

Te cene se razumejo le, če se pošlje denar vprijet, ker se proli povzetju poština zviha za 10— Din. — Naroda nasloviti razločno takole:

Eugen V. Feller, Lekarna v Stubiči Donji, Elsa trg št. 241, 1549 Hrvatska. Kosm. VI.

M. ROPAS, CELJE

ZALOGA KLAVIRJEV SVETOVNIH TVRDOK.

Uglasjanje in vsa popravila strokovno.

ZNIŽANE CENE!

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje najlepšo zlatnino in srebrnino, ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, doze za cigarete, denarnice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker Vam se nepovsečno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Cirilova knjižnica

obsegata sedaj sledče zvezke:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodano).
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovenski Piemont, — Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporeda, Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.—
5. G. J. Whyte Melville: Gladiatorji, I. del, Din 8.—, — II. del, Din 10.—
6. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
7. B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.—, — II. del, Din 25.—, — III. del (v tisku).
8. A. Conan Doyle: V libeljski puščavi, Din 12.—
9. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
10. Ilhamo Camelli: Izpovedi socialistične, Din 16.—
11. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.—, — II. del, Din 14.—
12. Elza Lešnik: Šumí, šumí Drava : . . ., Din 5.—
13. Matija Ljubša: Slovenske gorice (razprodano).
14. Erckmann-Chatrian: Zgodba napoleonskega vojaka, Din 12.—
15. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov — Din 28.—
16. Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.—
17. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
18. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
19. Pavel Keller: Dom (tisku).
20. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora — Din 20.—
21. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora — Din 20.—

Da se mi fine otročje nogavice ne po-
kvarijo, ker imam ogromno zalogu, pro-
dam iste začasno po čudovito nizki ceni

R. Stermecki, Celje

Gonilne jermene za žage, mlince, mlatilnice itd. priporoča
Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrovna cesta 13.

787 1—10
Kovčki in potne torbice vseh
vrst in velikosti najceneje pri
Ivanu Kravosu, Maribor, Ale-
ksandrovna cesta 13. 788 1—10

Za mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu
Jezusovemu, priporočamo, da
postavite v svojih hišah lepe podobe in kipe

PRESV. SRCA JEZUSOVEGA!

Te pa dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5
in Aleksandrova c. 6 po sledečih cenah.

Podobe Srca Jezusovega in Marijinega kakor tudi druge stanejo:
Velikost v cm: 19×26 24×34 25×38 32×42 39×51 47×63 54×73
Din 2— 3— 4:50 6— 9— 13— 18—

Kipi Srca Jezusovega in Marij., Lur. Marije in Brezmadežne
stanejo brez poštne:

Visokost v cm: 30 37 42 50 65 85 100
Din 55— 77— 88— 150— 240— 500— 1050—

Naložite denarle pri**Ljudski posojilnici
v Celju**

registrirani zadružni zavezo

Cankarjeva ulica štev. 4

poleg davkarije (poprej pri „Be
lem volu“), kjer je najbolj varno
naložen in najugodnejše obrestuje

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica sama

Posojila po najnižji obrestni meri**Vabilo na redni občni zbor**

Hranilnice in posojilnici pri Sv. Jurju ob južni železnici

r. z. z. n. z.

kateri se vrši v nedeljo, dne 26. junija 1927 v uradnih prostorih ob 8. uri.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadsorstva.
3. Odobritev rač. zaključka za 1. 1926.
4. Volitev načelstva in nadsorstva.
5. Slučajnosti.

Opomba. Če ob določenem času, ne bi bil občni zbor sklepčen, se vrši pol ure pozneje občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom po § 33 zadruž. pravil.

NAČELSTVO.

Javni razglas

Na vsestransko izraženo željo občinstva iz
okolice Laškega in posebno okolice rečičke doline smo se odločili v naši tovarni otvoriti po-
sebni oddelek za vsakovrstna
odrodarska in kovaška dela.

Odslej naprej bomo popravljali razna poljedelska in druga orodja ter poljedelske in druge stroje, okovali vozove, pluge in brane i. t. d.

Obrat s stroji in najcenejši pogon na vodo
jamčita za to, da se bodo vsa ta dela izvršila
točno in strokovno ter po najnižjih cenah.

Slavnemu občinstvu se priporoča vodstvo tovarne
„Zavore“ v Spod. Rečici pri Laškem,
da se posluži te ugodne prilike v najizdatnejji meri.

Globoko potri javljamo tužno vest da je umrla ne-
nadoma dne 16. junija 1927, zjutraj ob 7. uri v 73. letu
svoje starosti naša iskreno ljubljena mama ozir. stará mama, sestra, svakinja in teta, gospa

Tereziia Jaunik
soproga nadučitelja in posestnica.

Pogreb nepozabne rajnice je bil v soboto, 18. junija ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače po-
kopališče. Sv. maša zadušna se je brala v pondeljek.

Drago pokojnico priporočamo v molitev in blagospomin.

Sv. Lovrenc na Pohorju, dne 17. junija 1927.

Žaluoče rodbine:

Jaunik, Troha, Smonik. 846